

Kultura delovnemu človeku

Prešernov dan, ki smo ga že med narodnoosvobodilno borbo razglasili za kulturni dan slovenskega naroda, pomeni, da je pojem kulture pomenil že v partizanih pomembno kategorijo našega boja, pa tudi kasneje, v svobodi, kategorijo našega družbenega življenja in razvoja.

Nenavadno je, da je naš narodnoosvobodilni boj temeljil pravzaprav na kulturi, saj je bila vsa zgodovina našega naroda pravzaprav kulturna zgodovina in ne zgodovina bojev, bitk, zmag in ozemeljskih osvojitvev kot pri velikih narodih. To je gotovo fenomen, ki še danes postavlja našo kulturo v naši samoupravni socialistični družbi v posebno luč, ki ji zato tudi daje toliko večji pomen.

Ko gradimo to samoupravno družbo in pri tem izvajamo določila naše ustave, ustanovljamo najrazličnejše samoupravne interesne skupnosti, med njimi tudi samoupravno interesno skupnost za kulturo od občinske do republiške ravni, pa vendar tudi stremimo, da bi ta kultura prišla v vsako temeljno organizacijo združenega dela in v vsako krajevno skupnost. Te zahteve postavljamo utemeljeno, saj so končno neposredni proizvajalci tisti, ki ustvarjajo sredstva za kulturo in imajo torej polno pravico, da ta sredstva uporabljajo in upravljajo z njimi. To pomeni, da je konec s takoimenovanim odtujevanjem kulture od širokih množic, da je konec z elitizmom v kulturi, saj je navezadnje vsa sredstva za kulturo dajal neposredni proizvajalec, čeprav od tega ni imel nič ali pa prav malo.

Vsa kulturna politika se mora torej spremeniti, mora se obrniti k vsem delovnim ljudem, pa naj gre pri tem za gledališki repertoar, za založniški program, filmske projekte, ali ostale oblike kulturnega udejstvovanja, na primer slikarstva, kiparstva, glasbenih zvrsti...

O vseh teh problemih je veliko razpravljala tudi Zveza komunistov, sprejela je, na podlagi analiz, tudi ustrezne zaključke, ter zavezala svoje člane, da čim širše in aktivno delujejo med samoupravljalci in v krajevni skupnosti, da bi tako kultura res našla pot do vsakega delavca v združenem delu in krajana.

mak

Razgovor z Milošem Kobetom, direktorjem področja za inovacije ZP

„The necessity is mother of all invention“ ali bolj prosto po naše: potreba, objektivna nujnost je mati vseh ustvarjalnih idej pri reševanju problemov. Brez vnašanja novih idej pa bi se ne razvijal, ne razširjal reprodukcijski proces, zastal bi, stagniral, na že doseženi ravni. Razširjajoči se reprodukcijski proces v materialni proizvodnji torej nujno spremlja še drug, njemu vzporeden proces, ki ga lahko imenujemo s tujko tudi inovacijski proces. Od stopnje razvitosti, opredeljenosti, organiziranosti, zavestnosti inovacijskega procesa pri vseh delavcih v združenem delu — ne glede na to v kateri fazi ali v katerem strokovno ali drugače postavljenem problemu ali zadevi sodelujejo — pa je odvisna tudi stopnja krepitve materialne osnove združenega dela.

Za ZP Iskra je znana daljša tradicija razvojnega in raziskovalnega dela, ki je del širšega inovacijskega procesa reprodukcije. Zanimalo nas je, kako se to področje problematike združenega dela obravnava in opredeljuje za bodoče usmerjanje razvoja Iskre. Zato sem obiskala Miloša Kobeta, direktorja področja za inovacije v ZP Iskra. Že v prvem stiku je naredil zaupanje vlivajoč vtis name. Na vsa vprašanja je rade volje in odprto in izvirno odgovarjal. Občutek sem imela, da v pogovoru neprestano misli na celoten kolektiv naše OZD, in da so njegove besede v bistvu sporočilo vsem delavcem naše organizacije, tu in tam pa še posebej delavcem v neposredni proizvodnji naših TOZD. Miloš Kobe je človek in strokovnjak, ki s smelostjo in prodornostjo posega v obravnavo občutljivih vprašanj, kljub temu pa harmonija njegovih misli in izvajanj daje vtis, da ni tveganja v njegovih besedah, čeprav je zanj značilno iskanje novih poti v prihodnost.

Za primerjavo: Tudi ekstraktivne industrije (npr. proizvodnja rudnin) potrebujejo sicer inovacijsko dejavnost, vendar je tehnološki razvoj pri njih bistveno počasnejši in teče predvsem v smeri izboljšav delovnih metod, delovnih procesov, ekonomičnosti. V teh panogah ni tako revolucionarnih novosti kot so npr. v elektroniki, kjer tehnološki razvoj iz temeljev spremeni človeka in družbeno življenje človeka, ki je del družbe. Če rekapituliram moj odgovor: inovacijska dejavnost je za ISKRO ekzistenčna nuja.

Miloš Kobe — direktor področja za inovacije ZP Iskra.

So predstave o inovacijski dejavnosti identične s splošno veljavnimi — o njih smo pred nedavnim pisali tudi v našem glasilu — ali pa vi v tem poudarjate kaj posebnega, kar je po vaše bistveno, pa se sicer pozablja ali premalo poudarja, seveda glede na specifično naravo dejavnosti in delovnih ljudi v ZP Iskra?

„Ob tem vprašanju se mi zdi, da je treba najprej razčistiti, kaj je inovacijska dejavnost in kaj inovacijski proces — ne le v Iskri, temveč tudi v laični in poliaični presoji.“

Inovacijski proces pomeni začetni del celotnega reprodukcijskega procesa, uvajati v reprodukcijski proces ali sploh začeti z novim procesom. Za razliko od invencije, ki je izum, inovacijski proces ni nujno, da se začne z izumom. Inovacijski proces se lahko začne tudi s transferom tehnologije od drugod. Inovacija je lahko vezana na izum, ni pa nujno.

Govoriti o inovacijski dejavnosti pomeni govoriti o tem, kako pričujemo nove reprodukcijske procese, še posebej, kako jih pričujemo v Iskri.

Inovacijski proces pomeni raziskovalno delo, razvojno delo, tehnološko pripravo proizvodnje, novo investiranje. Večja ali manjša medsebojna povezanost in odvisnost teh delnih procesov

sov je inovacijski proces ali inovacijska veriga.

Torej je v to vključena tudi finančna in organizacijska komponenta. Mislim, da je tak proces posebno prisoten v takoimenovanih propulzivnih panogah. Za propulzivno panogo je značilen hiter napredek stroke — pomeni, da se to področje družbene reprodukcije mora permanentno reproducirati, sicer ne more eksistirati. In če tako mislimo — mislim, da sodimo med te propulzivne panoge — je za naš trajna inovacijska dejavnost eksistenčni pogoj, nujnost. Ne moremo eksistirati brez njega. Ni lepota okrasek, s katerim bi se bahali v družbenih planih in letnih poročilih.

Kaj menite o širšem pojmovanju in obravnavanju inovacijskih, to je ustvarjalnih prizadevanj — to je, ne zgolj tehnične, temveč tudi organizacijske inovacijske narave?

„Inovacijska prizadevanja so ustvarjalna prizadevanja, narobe pa ni vedno res. Visoka produktivnost nekega dobro utečenega artikla je sicer ustvarjalna stvar, ni pa inovacija. Atribut inovacije je novo znanje. Seveda, tudi nova znanja na organizacijsko-upravljaljskih procesih. Res je, da to radi pozabljam, kar pa je posledica dejstva, da se tu težje ločuje zmje od plev in da so tu špekulacije lažje kot v sferah eksaktnih znanj. Mislim pa, da so ta znanja še kako potrebna in da jih preveč amatersko gojimo.“

V ZP Iskra imajo inovacijska prizadevanja že dolgo tradicijo, seveda, Iskra kot takšna, kot celota. Povsem življenjsko in normalno pa je, da nekatera področja prehitevajo, druga pa zaostajajo. Katera so prva in zakaj, in

...iz oči ti pošlji žarke mile ...

Spet se bomo spomnili našega velikega pesnika Franceta Prešerna, v znamenju kulturnega praznika zaploskali govorom in si razdelili letošnje nagrade, zatem pa spet bolj ali manj prešerno odšli dalje vsak svojo pot.

Ni sicer neznatno, da smo si za svoj nacionalni kulturni praznik izbrali dan pesnikove smrti, ne njegovega rojstva. Gotovo je to tudi logično opravičljivo, kajti ob rojstvu še nihče ni pesnik, medtem ko se ob smrti tako ali drugače neka človekova življenjska pesem izpoje.

A čeprav ob spominu na Prešernovo smrt, ali prav zato, ker je ta konec zaključil ure trpljenja človeka Prešerna zato, da bi lahko med ozkimi Slovenci zaživel pesnik Prešeren, tudi mi radostno dvignimo kozarce na zdravje vseh, kar dobrih je ljudi.

Običajne dni, pri vsakdanjem delu, v skrbeh ali v zabavi, na Prešerna pač ne mislimo. Kdo bi se tudi lahko izkopal iz vrtinca velikih in majhnih problemov; kdo bi v hrušču tolkerih strojev in ustrojev še poizkušal prisluhniti mehkim verzom bolečine srca?

In vendar je v drobni knjižici Prešernovih poezij ostalo toliko vselej na novo sveže lepote, rosne iskrivosti, močate misli! Bolj kot kdarkoli doslej, je Prešeren že takrat, ko je bila slovenščina samo še jezik najbolj preprostih in najbolj nizkih, začutil vso neizčrpno moč tega jezika, v katerem lahko izpoveš vse: svoj narodni in socialni program, pa tudi najbolj prefinjene estetske oblike in moralne vrednote.

Če je Prešeren znal izpovedati s tem jezikom vso to zanosno lepoto in silo že takrat, nismo bili še nič, kolikšno moč bi moral čutiti vsak med nami danes, ko se poigravamo z znanostjo, s tehniko, z napredkom na vseh področjih! Toda ali je vsaj drobec Prešernove zlahtne besede v našem gorju in v pisanju? Ali je vsaj kanček njegove ustvarjalnosti v sicer vse bolj kvalitetnih izdelkih naše serijske proizvodnje? Je v vsakdanjem nastopanju in odločanju prisotno z vso poštenostjo in pogumom tudi vsaj malo Prešernove narodne in socialne zavesti?

In kot so Prešerna v njegovem času kot človeka pestila in dušila mnoga konvencionalna opravljavanja in licemerstva, tako se tudi danes pogosto znajdemo prikrajšani za glavo z istimi metri. Razpet med obe veliki lju-bezni svojega življenja, med eno, ki mu je bila nedosegljiva in drugo, ki jo je čutil povsem blizu, je sicer morda prizadejal hudo, a vse to je z vso bitjo svojega življenja čutil in zato tega tudi zanikati ni mogel; v tem izpovedovanju človeka v sebi je tudi sam največ trpel.

Kaj se ga torej vsaj ob dnevu njegove smrti, ki je postal naš nacionalni praznik ne bi spomnili z očiščeno mislijo in z blago željo za vse ljubezni tega sveta.

Mara Ovsenik

druga in zakaj? Kako slabša področja in okolja dvigniti? Ali ni prav tu organizacijska inovacija pogoj za pospešitev tehnične inovacije?

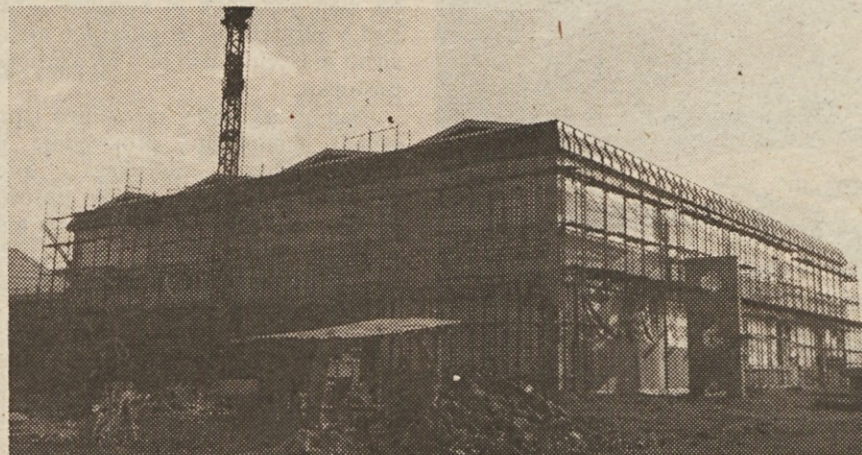
„Različna razvitost posameznih (Nadaljevanje na 3. strani)

Dan »Metalke« v Iskri

Po sprejemu v komercialnem področju Iskrine industrije telekomunikacij so predstavniki Metalke 27. jan. t. l. obiskali Elektromehaniko v Kranju.

Organizacijo in dejavnost ZP Iskra jim je podrobno predstavil direktor proizvodnega področja DO Alojz Grčar, predsednik DS in vodja proizvodnje v TOZD ERO (električno ročno orodje) Jože Zaletel pa jih je seznanil s samoupravno organiziranostjo SOZD, OZD, DO in konkretno TOZD ERO. Predstavniki komercialnega področja DO Peter Žibert je med omenjenim prvim srečanjem (ki naj bi postal tradicionalno glede na želje obeh strani) in ogledom Iskrine proizvodnje poudaril potrebo po čimtesnejšem in tovariškem sodelovanju med trgovino in proizvodnjo, kar je pogoj za uspešno sodelovanje in enoten na-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Na zgornjem posnetku je novi proizvodni objekt Industrije za avtomatiko — TOZD tovarna avtomatskih in varilnih naprav na Stegnah. Njegova izgradnja se izteka in kaže, da bo dograjen v aprilu ali maju. Računajo, da bo v njem v avgustu ali septembru stekla proizvodnja s polnimi zmogljivostmi.

Trideseti občni zbor sindikata v Elektromotorjih

Iskra v Železnikih, ki jo po njenem proizvodnem artiklu navadno imenujemo kar Elektromotorji, ima za seboj že bogato zgodovino. Prvi koraki za začetek obratovanja segajo že v leto 1945. Po ureditvi vseh formalnosti, so 27. aprila leta 1946 sklicali ustanovni občni zbor in prvega maja istega leta je stekla proizvodnja. Inicijator in glavni akter tega podjetja je bil Niko Žumer. V začetku je imela tovarna status kovinarske zadruge, pozneje pa se je imenovala podjetje, kakor je zahtevala zakonodaja.

Iz pionirskih razmer, vse so morali narediti takorekoč iz nič, postavili so si celo lastno elektrarno za svoje potrebe, je zrastle močno podjetje, ki je imelo ime NIKO. Zgradili so si sodobno tovarno značilne okrogle oblike. Tako so proizvodnjo elektrostrokov — zaganjalnike, male elektromotorje in laboratorijske centrifuge ter kaloriferje prenesli v novo stavbo, ki se je kmalu priključila Iskri.

Že iz združnih časov se je ohranila tradicija, da so ob koncu poslovnega leta upravni ljudje podali natančno poročilo o poslovanju, ostanku dohodka, delu organizacij in težavah ter uspehih med letom.

Tako so se tudi letos v soboto 31. januarja člani kolektiva zbrali v slovesno okrašen dvorani Kulturnega doma.

Zaradi slabega vremena — sneg je padal kakor za stavo — ni bila udeležba najboljša, pa vendar se je zbrala dobra polovica kolektiva. Prišli so tudi zastopniki družbenopolitičnih organizacij občine iz Škofje Loke, tako Džordže Buble, predsednik sindikalnega odbora delavcev kovinske in elektroindustrije, sekretar občinskega sveta sindikatov Darko Leban in drugi. Iskraški zastopniki, zlasti iz branže široke potrošnje so prišli kljub slabemu vremenu, tako iz Sežane, Idrije in drugod. Tudi glavni direktor Lojze Žumer in vse vodilno osebje družbenopolitičnih organizacij in strokovnih služb TOZD so bili na zboru. Že dolgoletna navada zahteva, da je ves vodilni kader na zboru, da lahko odgovarja na vprašanja sodelavcev z vseh področij življenja in dela tovarne.

Po izvolitvi delovnega predstveda so opravili nadomestne volitve, nato pa je predsednik OO sindikata Mirko Guzelj podal letno poročilo o delu sindikata in tovarne v lanskem letu. Pohvalil je kolektiv, ki je s požrtvovalnostjo in rešnim delom izpolnil plan skoro do predvidene višine, čeprav so se težave lani kopičile kot po naročilu. Z recesijo je začela zaostajati prodaja, to je povzročilo veržno reakcijo: nelikvidnost, pomanjkanje obratnih sredstev, zastoje v proizvodnji in temu primeren ostanek dohodka.

Tovara je tudi intenzivno skrbela za svoje kadre, saj imajo v šolah pri 750 zaposlenih kar 92 rednih in izrednih študentov. Morda je to v primerjavi z ostalimi sličnimi TOZD številka zelo visoka, vendar strokovnih kadrov ne bo manjkalo.

Posebej se je predsednik zadržal pri stabilizacijskem načrtu, ki bo segal tudi v letošnje leto. Saj prodaja še ne kaže rožnatih pogojev in obratnih sredstev ne bo na pretek. Tako bo treba še vedno štediti na vsakem koraku, saj plan za leto 76 predvideva povečanje proizvodnje nad 40 procentov.

Posebej pa bo treba z vso resnostjo pretrsti vprašanje zaposlenih žensk. Skoro dve tretjini zaposlenih jih je, pa

vendar so še premalo zastopane v organih upravljanja, v odborih družbenopolitičnih organizacij in upravi. Najbolj pereče pa je vprašanje osebnih dohodkov žena. Najbrž bi povprečje v primerjavi z moškimi pokazalo kaj klavno sliko. Tako bo sindikat posvetil vso pozornost, da se bodo osebni dohodki zaposlenih žena dvignili, zlasti tistih z najnižjimi OD.

Stanovanjski problem so lani rešili vrsti delavcev. Saj je iz solidarnostnega sklada dobilo stanovanja deset družin in mater samohranilk. Z namenskimi varčevanjem in pomočjo tovarne pa se je vselilo v svoja stanovanja 7 delavcev. Precej zasebnih graditeljev pa se je lani in se bo še letos vselilo v svoje hiše — z lastnimi privarčevanimi sredstvi in posojilom tovarne.

Predsednik je pohvalil delo Delavske kontrole, ki je lani opravila vrsto nalog na svojem področju in ima dober načrt za bodoče delo.

O osebnih dohodkih pa je predsednik povedal, da so se lani dvignili za 17 procentov. Pobudo za povišanje je dal sindikat, poleg tega pa so po sindikalni listi uvedli dodatek na minulo delo. Letos pa si bo sindikat prizadeval, da bi se gibalo povišanje med 11 in 15 procenti, kakor bodo dopuščale finančne prilike.

Predsednik je ob koncu pozval navzoče, naj aktivno sodelujejo pri delu in razpravah, „kolikor bomo sodelovali, toliko se bo slišal delavčev glas“.

Sledilo je poročilo blagajnika sindikata in blagajnika vzajemne pomoči. Vzajemna pomoč je lani reševala 245 prošenj in vse rešila ugodno, če so prosilci le imeli pogoje, ki jih zahteva pravilnik. V lanskem letu so prispevali člani 92.000 din v blagajno vzajemne pomoči, nabralo se je nekaj obresti in precej sredstev iz vračil. Imeli so 426.000 din prometa. (Vzajemna pomoč v Elektromotorjih je ustanova, v katero vsak član prispeva 15 din mesečno, ob potrebi pa lahko dobi brazobrestno posojilo do 3.500 din).

V razpravi je povedal direktor TOZD Tone Rakovec, da sicer bilanca še ni zaključena, vendar bo ostanek dohodka kar zadovoljiv glede na težko tržno situacijo.

Glavni direktor Lojze Žumer pa je spomnil navzoče, da bo nabava surovin in polizdelkov letos pod mnogo težjimi pogoji. Ob dviganju proizvodnje bo prišlo na dan ostro vprašanje obratnih sredstev. Naročil kaže da bo dovolj, saj so v branži zasedene vse kapacitete, nekaj jih bo celo manjkalo, toda obratna sredstva bodo vprašljiva.

Referent za kadre in osebne dohodke Janez Skok je povedal, da je „bolniška“ še vedno problematična. Če odmislimo porodniške dopuste in boleznine nad 30 dni, ko gre za težje bolezni, ozremo pa se le na bolovanje do 30 dni dobimo še vedno slab vtis. Lani je bilo bolovanj do 30 dni 55.000 ur, kar je približno 6.875 delovnih dni. Tu bo treba storiti še marsikaj v stabilizacijskem prizadevanju.

Predsednik konference delegacij Samoupravnih interesnih skupnosti je poročal o delu te delegacije. Zanimiv je podatek, da so lani zaposleni prispevali v blagajne SIS 7,42 procentov bruto osebnega dohodka. Ker je Smid tudi referent za inventivno dejavnost

je vzbudil sodelavce in obljubil vso tehnično pomoč pri inovacijah in masovni inventivni dejavnosti.

Ob koncu so prebrali imena jubilarov dela, ki so zaposleni v Iskri že 10, 15, 20 in 25 let, lepo so se jim zahvalili za dolgoletno sodelovanje in jih pozdravili z živahnim aplavzom. Priznanja in nagrade pa bodo dobili v kratkem.

Oficijelni del je bil zaključen. Ansambel je zaigral, da so pete zasrbele. Na mizo je romal prigrizek in cele baterije steklenic. Dvorana je oživela in odmevala v veseljih „vžvah“ in salvah smeha vse do poznih ur.

KF Pogled na tovarno Elektromotorjev v Železnikih.

TOZD TV PRŽAN

Zanesljivi prvi koraki k boljšemu gospodarjenju

Za TOZD TV Pržan vemo, da je preteklo poslovno leto zaključila s poslovno izgubo, ki jo po razlozljivih podatkih ocenjujejo na 18 milijonov dinarjev. Pogojevala jo je vrsta objektivnih in tudi subjektivnih težav in, ker končno ni tako majhna so razumljivo skrbno pripravili sanacijski program, katerega uresničitev naj bi omogočila boljšo gospodarsko učinkovitost.

Pogledali smo v poročila o izpolnjevanju sanacijskega programa in se prepričali, da so se ga lotili resno in dosledno, da so pri tem že vidni prvi konkretni rezultati in, da edino vztrajno in dosledno izpolnjevanje 50 točk obsegajočega sanacijskega programa lahko delovnemu kolektivu zagotovi nadaljnje uspešnejše gospodarjenje.

Že takojšnji začetek izvajanja sanacijskega programa v tovarni na Pržanu je pripomogel, da v novembru in decembru 1975 poslovna izguba ni več rasla, pač pa jo je uspelo celo znižati.

Izvajanje sanacijskega programa budno spremlja poseben sanacijski odbor, ki mesečno poroča samoupravnim organom industrije. Iz teh poročil pa povzemamo, da se sedanja faza poteka sanacije predvsem usmerja v reševanje dveh ključnih vprašanj in sicer: prilagoditev števila zaposlenih (predvsem režijskih delavcev) za leto 1976 sprejetemu gospodarskemu načrtu ter zniževanje proizvodnih stroškov in stroškov poslovanja. To sta trenutno glavni značilnosti boja za sanacijo stanja v tej naši TOZD.

Za izpolnitev gospodarskega načrta za leto 1976 analize govore, da bi morali imeti skupno 634 zaposlenih. Ob začetku izvajanja sanacijskega programa je bilo v tovarni zaposlenih 735 delavcev, vendar se je njihovo število po internih premeštavitvah in premeštavih v druge TOZD že znižalo na sedanjih 697. Nadaljnje zniževanje števila zaposlenih do predvidene višine je vsekakor pomembna, hkrati pa tudi dokaj težko izvedljiva naloga.

Druga značilnost resnih prizadevanj za sanacijo TOZD TV Pržan je zniževanje proizvodnih stroškov. Le-to se odvija v treh smereh in sicer: po razvojno-konstruktivski plati, po tehnologiji in po racionalni nabavi (zniževanju nabavnih cen materiala).

Živahen tempo tehničnega sektorja

Sežanska Iskra se lahko pohvali z bogato tradicijo delovnih izkušenj na področju njihove proizvodnje. Z radijskimi sprejemniki so prehodili trdo pot iskanj, pionirskih rekvizitov in pomanjkanja strokovnega kadra. Danes pa so resen, čeprav majhen konkurent na svetovnem še bolj pa domačem tržišču.

Danes je sežanska Iskra v proizvodnji radijskih sprejemnikov na vrhu lestvice, po svoji kvaliteti in obliki, v svetovnem merilu pa jih ni strah zatevnege nemškega in drugih trgov. Ob testiranju njihovega sprejemnika je rekel nemški tehnik: „Vaš sprejemnik ni nič slabši od sprejemnikov svetovnih renomiranih tovarn. Toda premalo še vedo za vas“. To pa zahteva svoj čas in intenzivna prizadevanja za kvaliteto in ceno. To dvojje pa zahteva neprestana iskanja izboljšanj in racionalizacij na tehnološkem, komercialnem in kvalitetnem območju. Vodja razvoja, tovariš Srečko Grmek nam je to v razgovoru večkrat povdral. Ker pa se v Sprejemnikih tega zavedajo, zato ne držijo križem rok. Na vseh področjih in v vsakim artiklu v proizvodnji se ukvarjajo intenzivno in iščejo novih poti ter ažurirajo postopke.

Najbolj so doslej razumljivo izpopolnili tehnologijo proizvodnje in funkcionalnosti radijskega sprejemnika. Saj je to njihov osnovni artikel. Žal skoro dvajset let na tem področju skoro ni bilo investicij in strojna oprema in postopki so stagnirali. Zadnja leta pa so precej vložili v novo strojno opremo, tudi kadri prihajajo, zlasti domači študenti in uspelo jim je, da so ves sedanji program razvili doma. Pa tudi tehničnih in tehnoloških izboljšav ne manjka. Tako se poslužujejo čedalje bolj tranzistorske tehnike. V tehnologijo dela so se poglobili in uvedli na večini delovnih mest WF sistem. Oblikovno pa so zadnja leta radijske sprejemnike posodobili, oblika je tako postala elegantnejša, videz prikupnejši in tako

so se približali dosežkom svetovnih firm na tem področju.

TV stabilizatorji so njihov velikoserijski proizvod, saj jih naredijo letno preko sto tisoč kosov. Tudi tu so dosegli lepe uspehe, saj jim je uspelo, da

Marta Prunk — rezanje odcepov na električnih škarjah in vlaganje elementov.

so zadnja tri leta servisne stroške rapidno manjšali in jih privedli skoro do nule. Namreč reklamacij skoro ni več. To so uspeli z novo tehnologijo. Za zalivanje uporabljajo poliester, kar je v njihovi proizvodnji privedlo do skokovitega uspeha.

Važen izdelek sežanske Iskre pa so tudi ojačevalne naprave. Tu je tehnologija enostavna. Večina so to male serije in celo unikati po naročilu. Na tem področju imajo daleč več naročil, kakor proizvodnih zmogljivosti in kadra. Kljub sorazmerni enostavnosti je delo zahtevno, ker na malih serijah in inikatih ni mogoče uporabljati ne kvalificiranih delavcev, ampak le kvalificirano in visoko kvalificirano delovno silo, oziroma z višjo izobrazbo.

Za to panogo osvajajo panelne note za vgradnjo. Te bodo uporabljali na tem področju za poenostavitev postopkov pri proizvodnji ojačevalnikov različnih moči, predojačevalnikov,

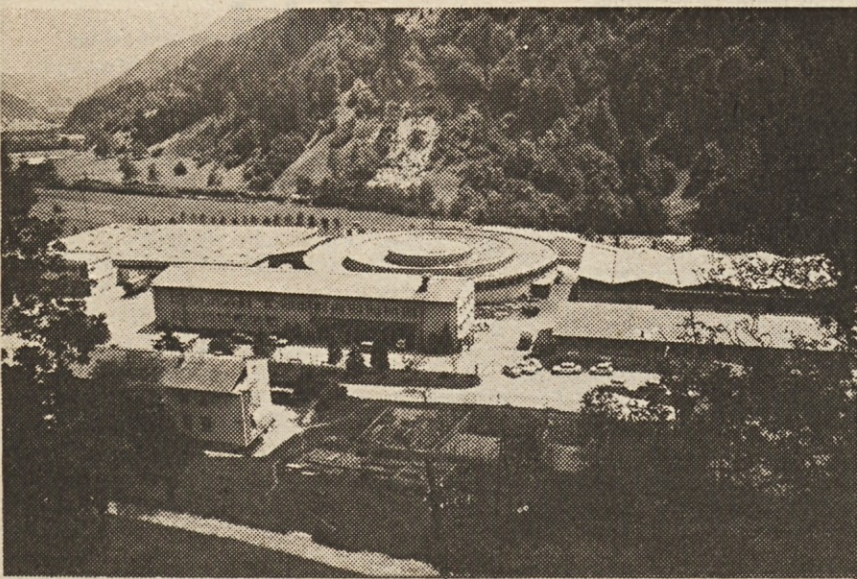
V razvojno-konstruktivskem pogledu in v pogledu tehnologije je bil postavljeni cilj že dosežen, na eni strani s tipizacijo in standardizacijo, na drugi pa z uvedbo sodobne tehnike — o novi družini televizorjev v polvodniški tehniki z uporabo sodobnih integriranih vezij smo podrobneje pisali v naši prejšnji številki. To pomeni pri načrtovani letošnji TV proizvodnji 3,8 milijonov dinarjev prihranka, razen tega pa je dosežena večja zanesljivost in kakovost TV sprejemnikov.

Razumljivo pa z naštetimi ukrepi še ni izčrpano vse, s čimer si v TOZD TV Pržan prizadevajo izpolniti sprejeti sanacijski program. Težijo za boljšim izkoristkom obstoječih zmogljivosti. Del prostih zmogljivosti v mehanskih delavnicah skušajo izrabiti za uslužnostne storitve drugim.

Tudi za večjo storilnost dela bije boj in najresneje so pristigli nadurno delo, kar bo nedvomno pomagalo pri zniževanju proizvodnih stroškov, skupno z varčevanjem pri materialu. Pri slednjem — analize kažejo, da bodo, dosledno izpolnjujoč to nalogo — lahko prilranili pri načrtovani letošnji proizvodnji okrog 2,3 milijonov dinarjev.

Težji in daljši proces je politika zniževanju nabavnih cen materiala, vendar je upati, da bo vsestranska prizadevnost tudi na tem področju obrodila zaželene sadove.

Vse predlagane ukrepe, oz. rezultate njihovega izpolnjevanja, so upoštevali v letošnjem gospodarskem načrtu, ki je zato realen in pod pogojem, da ga bodo uspešno izpolnili, zagotavlja boljši gospodarski učinek v letošnjem letu. — J. C. —

Pogled na tovarno elektromotojev in gospodinjskih aparatov

Razgovor z Milošem Kobetom...

(Nadaljevanje s 1. strani)

področij je seveda nujna posledica različne stopnje propulzivnosti, značaja samega proizvodnega programa. Poleg tega pa je ta različna razvitost tudi dediščina najrazličnejših posrečenih ali ponesrečenih odločitev iz preteklosti. Mislim zlasti na kadrovske in investicijske odločitve.

Različni razvosti v splošnem, pa menim, botruje tudi značilna slovenska kadrovska inertnost in geografska nemobilnost. Vprašanje je, kako slabše razvita področja dvigniti. Bojim se, da bo odgovor podoben kot pri družbenopolitičnem problemu nerazvitih področij. Izenačenega razvoja v celoti ne bo nikoli, ker k sreči nismo neavtarkična dežela, neavtarkična organizacija. Če bi to bili, bi morali skrbeti za popolnoma izenačen razvoj. Moramo stalno tekmovali na široki fronti z analognimi organizmi. Pomeni, da moramo imeti strategijo, udarne smeri in udarne odrede na tehnološki fronti. Če torej napredujemo kot celotno podjetje, bomo v tej bitki za tehnološki napredek potegnili s seboj tudi manj razvite, vendar v sklopu vsega podjetja. V hudi bitki, tudi v bitki za tehnološki napredek, pa gre le z bombami in jurišnimi odredi. Tam, kjer so udarci najučinkovitejši. Tako se danes bojuje na tehnoloških frontah. Če pa si avtarkičen, pa moraš skrbeti za „izenačeno cvetenje vseh svetov“. (Mao Ce Tung).

Sodobni tehnološki razvoj ne dovoljuje slučajnosti, negotovosti v pojavljanju bodočih inovacij. Inovacije morajo biti planirane vnaprej narečene in zagotovljene. Kako je izvedena organizacija planiranja in kontrole inovacijskih naročil in inovacijskih izdobjev v Iskri? V čem se v Iskri v tem lahko pohvalimo, v čem premalo napredujemo?

„Resnično, slučajnosti ni več — tudi v inovacijah ne. Prizadevamo si, da bi skozi srednjeročni plan čim bolj planirali tudi inovacije in k njihovi izvedbi organizirano pristopali. Izredno pomembno vprašanje pri tem je združevanje sredstev za inovacijsko dejavnost ali preciznejše za njen začetni del — raziskovalno-razvojno dejavnost, oziroma iz prej omenjenega principa ključnih, strateških usmeritev izhaja objektivna potreba po takim združevanju. Seveda je nelogična filozofija, po kateri se mora vsakemu njegov vložek v istem periodičnem obdobju že tudi povrniti, ker sicer združevanja ne bi bilo treba.

Glede stopnje organiziranosti inovacijske dejavnosti in njenega planiranja so med organizacijami v Iskri velike razlike, ki so posledica vrste objektivnih razlogov, se vedno pa je, na žalost, mnogo preveč subjektivnih. Daleč sem od trditve, da smo v tem oziru lahko zadovoljni, posebej še, kar zadeva sistematičnost razvojno-raziskovalnega dela v Iskri, zastavljanja optimalnih strateških ciljev dejavnosti, smotnega koriščenja zunanjih potencialov. Najbolj pa še vedno šepamo v organizaciji izpeljave inovacij, do tedaj pa se nova proizvodnja že ekonomsko stece.

Pri tem pa naše opravičevanje, češ, da smo na splošno neučinkoviti, je za nas slaba tolažba. Če se v Iskri lahko s čim pohvalimo, se gotovo z dejstvom, da smo kljub težavam relativno tvorni in sodobni v inovacijah. Ne moremo pa se pohvaliti s hitrostjo in učinkovitostjo — pri tehnološki realizaciji idej, prav s tem pa izgubljam čas in naskok.

Raziskovalno-razvojno delo moramo pojmovati enako kot vprašanje priprave dela, o potrebnosti in nujnosti za katere nikjer ni dilem! Čim prej moramo v Iskri tudi urediti in se dogovoriti o pravilih, ki jim bo moral biti podvržen vsak inovacijski proces, na primer vprašanje, kako se formalno zastavlja in zaključuje razvoj novega izdelka, kako se nov izdelek aprobira in testira pred prevzemom v proizvodnjo, kako se osvaja poskusna serija, kdaj dobi imprimatur za vstop na tržišče. Ta pravilna obnašanja še niso dodelana, tu je še vedno pisana paleta postopkov in navad.“

Kakšna prihodnost se tehnološko objektivno kaže pred Iskro? Ali verjame v ustvarjalno moč naših ljudi, v čem in zakaj? Ali znamo biti ne le tehnološko-tehnično, temveč tudi organizacijsko povezovalno inovativni, tolerantni, stabilni, načrtni, disciplinirani, prodorni?

„Objektivno imamo dobre tehnološke šanse predvsem zaradi kreativne moči in znanja naših ljudi. Zavedati pa se moramo, da poudarek na večji profesionalizaciji proizvodnega programa ali vgrajevanja večjega deleža pameti v proizvode sodobne elektronike pomeni hkrati tudi večjo obveznost, da si to znanje intenzivneje pridobivamo. Pri tem mislim ne toliko na raziskovalce in razvojne inženirje kot na desetstisoče delavcev, ki delajo na današnjih delovnih mestih, kjer bodo zahteve po znanju rastle s hitrostjo tehnološkega trenda elektronike. Verjetno je, da bo marsikatera delavka, ki danes spajka, ali prelaga sestavne dele s pinceto, morala čez nekaj let obvladati osnove preprostega ali rutinskega programiranja kakega merilnega ali kontrolnega sistema. Tako ogromne mase znanja pa ne more dati le šola, ampak je potrebno interno izobraževanje.

Ce se vmem k inovacijskim vprašanjem glede raziskovanja, pa moramo zapolniti luknjo (pomanjkljivosti) v smeri večje okretnosti, prodornosti, inovacijske poslovnosti, kar pomeni, da moramo raziskovalce, razvijalce cepiti s temi znanji (systemske) z metodami teamskega dela, z raziskovanjem managementa.“

Vaš osebni prispevek oziroma zamisli, ki bi jih radi uresničili na primer z vašega delovnega mesta skupaj s celotnim potencialom?

„S problematiko raziskovalno-razvojnega dela se ukvarjam že vrsto let, v prihodnjih obdobjih pa bi rad prispeval k razrešitvi dolgoletnega vprašanja, kaj razvojnoraziskovalno delo v našem družbenoekonomskem sistemu je in kakšna je njegova vloga v tem sistemu. Vedno bolj se vsiljuje spoznanje, da je raziskovalno-razvojno delo nepogrešljiv sestavni del proizvodne reprodukcije in da vsa naša zgodovina nastajanja in življenja institutov pa tudi raziskovalnih institucij v okviru Iskre dokazuje, da je to res. Naj na kratko razložim: ko smo v preteklosti s pričetkom procesa odmiranja državno-proračunskih funkcij prepustili institutom, naj se znajdejo kot samostojne dohodkovne strukture, je manjkal del reprodukcijskega procesa, ki se je kot proizvodnja začel razvijati v lastni hiši. Na drugi strani je proizvodnja, želeč prav tako dokončevati manjkajoči del razvojne dejavnosti gradila vzporedno lastni razvoj. Kot biološka celica, ki se je razdelila, sta si obe polovici pričeli nadomeščati manjkajoča dela nujno enotnega procesa.

Mislim, da smo v družbi pogrešili takrat, ko smo ustvarili med koncem raziskovalnega dela in začetkom proizvodnje umetno ločnico, ki jo imenujemo faktum prag, ki, če kje, prav gotovo na to mesto ne spada. Vrednost razvojno-raziskovalnega dela je podana in evaluirana šele z uresničitvijo celotnega reprod.procesa, ko je razvita proizvodnja tudi prodana. Od tod sledi preprosta logika, da morajo raziskovalni potenciali biti v dohodkovnem smislu sestavina proizvodne dejavnosti — po domače: raziskovalno delo kot tržno blago je vprašljiva kategorija. To pa seveda ne pomeni, da ne bi bilo smotno funkcionalno združevati raziskovalno razvojnega dela v skupne lokacije in skupne funkcionalne organizme.

Zavedam se tudi, da praktična izpeljava te teze v obstoječi tradicionalistični institucionalni strukturi tako proizvodne kot raziskovalne sfere ni preprosta niti hitro uresničljiva.

Menim pa, da bo že veliko, če si bomo vsaj o nekaterih resnicah ob tem čimprej na jasnem! Raziskovalno razvojno delo ni skupna paraba in nadstavba te družbe, ni pa samostojno tržno blago, vsaj ne že prej, preden se ne realizira v svojih proizvodnih in družbenih rezultatih.

S takimi in podobnimi mislimi bi rad prispeval k večjemu vrednotenju razvojno-raziskovalne dejavnosti v ožjem in širšem okolju poleg vrste tekočih zadolžitev, kot so: pospeševanje obnove zastarevajočih proizvodnih programov, realiziranje ključnih strateških raziskovalnih projektov, nadaljnja tvorna vloga Iskre v raziskovalni skupnosti Slovenije in Gospodarski zbornici (ter problem raziskovalnih kadrov.

Pri tem se zavedam razmeroma velike diskrepance med vloženim trudom in hitrostjo doseganja rezultatov, kar pa je pogojeno že s številnimi drugimi faktorji, ne le z inoviranjem naše zavesti o potrebi tehnološkega inoviranja, je zaključil Miloš Kobe

M. O.

Na strojih za III. fazo proizvodnje uporov odslej le po en delavec.

TOZD UPORI, ŠENTJERNEJ

Racionalizatorski delež omogočil hiter razvoj tovarne

TOZD tovarna uporov in potenciometrov v Šentjerneju bo letos praznovala 25-letnico svojega obstoja. Če za katero izmed naših organizacij velja, da se je v sorazmerno kratkem obdobju 25 let iz skromnih začetkov razvila v uspešno sodobno tovarno z velikoserijsko proizvodnjo, katere pretežni del izdelkov izvažajo zlasti na konvertibilna področja, potem to velja za to našo tovarno.

Toda za TOZD tovarno uporov in potenciometrov hkrati velja še druga, pomembna ugotovitev — večino sedanje strojne opreme, s katero uspevajo proizvajati velike serije uporov in potenciometrov so izdelali sami, po lastnih zamislih, s čimer so nedvomno v vseh teh letih razvoja in modernizacije proizvodnje prihranili znatna finančna sredstva.

Namen tega sestavka je bil sicer spregovoriti o posameznih racionalizatorjih, toda ob obisku v tovarni so me kar brž prepričali, da v tem primeru ne morem pisati o posameznikih, ki da so prispevali posamezne predloge za izboljšave ali nove primerke strojne opreme.

Tu je bila pravzaprav racionalizatorska dejavnost vseskozi zelo močna in plodna, vendar pa so vse zamisli in predloge izboljšav uresničevali teamsko. Glave so staknili sodelavci razvojne oddelka, konstrukcije pa prototipne delavnice in proizvodnje in mozgali vse dotlej, dokler zamisli niso uresničili.

Zgovoren primer, kako so z racionalizacijami v skupinskem delu uspevali avtomatizirati in pospeševati proizvodnjo so na primer stroji za spiralizacijo uporov.

Razumljivo so tudi te stroje izdelali doma in sprva je na vsakem izmed njih delal po en delavec ali delavka. Vedno večje zahteve pa so terjale izpopolnitev strojev in v naslednji fazi so jih priredili tako, da je dva stroja za spiralizacijo uporov lahko upravljali en delavec. Nadaljnje izboljšave so pripomogle k delu enega delavca na štirih, pozneje na šestih strojih. Prav pred nedavnim pa so obstoječe stroje znova izpopolnili tako, da jih zdaj kar dvanajst lahko upravlja le en sam delavec.

To je vsekakor soliden dokaz, kaj zmorejo šentjernejski strokovnjaki, ki

DAN METALKE V ISKRI

(Nadaljevanje s 1. strani)

stop pred kupci. Vodilo pri tem naj bodo človeški in humani odnosi, ne zgolj menagerski kot je to žal še marsikje v navadi.

Predstavniki Metalke Aleksander Zuban se je temu stališču pridružil z besedami, da taki odnosi izvirajo tudi iz naših ustavnih določil, saj si ljudje iz trgovinske dejavnosti lahko šele ob ogledu proizvodnje na licu mesta ustvarijo mnenje o težavah, s katerimi se ta srečuje vsakodnevno in se tako tudi poslovno drugače obnašajo. „V bistvu je pot od surovine do potrošnika ena in enotna, stične točke pri sodelovanju Iskre in Metalke pa so tudi na področju proizvodnje električnih ročnih orodij, ki jih izdelujeta obe podjetji.“

Neposredni sodelavci so se nato razšli z obljubo o nadaljnjem neposrednem sodelovanju, kjer bodo igrale pomembno vlogo tudi novosti v proizvodnem programu in kooperacije s tujimi partnerji.

vedo, da je samo v velikoserijski proizvodnji možnost za uspešen nastop na tujih tržiščih, kjer se je treba na vseh področjih spoprijeti s hudo konkurenco.

Seveda pa na izboljšanih strojih za spiralizacijo uporov tudi lahko po-

Pogled na stroje za spiralizacijo uporov.

ŠIROKA POTROŠNJA

Jubilanti dela v Železnikih

Jubilanti dela. Našteta leta in naznana imena. Kako malo to pove. Za vsem tem se skriva na tisoče mrzlih in deževnih juter, ko so ljudje hiteli na delo. V teh suhoparnih podatkih je skritih milijone drobnih in težkih skrbi — da bo izdelek dober, lep, funkcionalen. Za vsem se skriva stotisoče ton prenesenega, porabljenega in preustvarjenega materiala. Pa kaj bi naštevali! Delo je trda, vsakdanja, pa vendar najlepša postavka v našem življenju.

Vsem, ki letos praznujejo v Elektromotorjih delovne jubileje, iskreno čestitam in želimo še dolgega plodnega sodelovanja v Iskri.

V letu 1975 so dopolnili delovno dobo:

25 let
Francica Blaznik, Janko Cvek, Marija Kemperle, Rezka Kenda, Rezka Prezelj, Rezka Porenta, Janko Šmid, Ančka Triler, Franc Thaler;

20 let
Marica Bertonec, Jože Benedičič, Jemej Dermota, Janez Leben, Marija Leben, Gabrijel Megušar, Mici Nastran, Marinka Nastran, Ljudmila Šmid, Minka Šmid, Marjan Šolar, Stanka Šuštar, Jože Šturm, Pavla Tolar, Franc Tolar, Vrhunc Ivica, Cilka Zupanc;

15 let
Anton Ambrožič, Marjan Benedičič, Franca Benedičič, Ivan Beguš, Jožica Benedičič, Ela Benedik, Marija Cvek, Milka Demšar, Ljudmila Demšar, Franc Dolenc, Franca Dolenc, Pavla Freljih, Katarina Gartnar, Pavle Gartnar, Tone Gartnar, Ivanka Gartnar, Anica Gasar, Julka Gasar, Janez Bernik, Anton Oman, Janez Kokalj, Marica Marželj, Tone Megušar, Vika Medičev, Minka Lušina, Zofka Prezelj, Karolina Leben, Angela Rihtaršič, Marica Rihtaršič, Tone Rakovec, Mihaela Slabe, Ivan Šmid, Franc Šmid, Silvo Zelj;

10 let
Cilka Benedičič, Jelka Benedičič, Stanka Demšar, Viko Debeljak, Anica

večajo upornost celo do tisočkrat in hkrati s to delovno operacijo dobijo zaželeno vrednost uporov v zahtevanih tolerancah.

Podobno kot pri strojih za spiralizacijo uporov, so z naknadnimi izboljšavami uspeli, da bo odslej lahko vsak stroj za III. fazo proizvodnje uporov upravljali en delavec in ne več dva kot doslej. Tudi te stroje so po lastni zamisli domačih strokovnjakov izdelali sami in zdaj sproti izpopolnjujejo njihovo število ter polnijo proizvodno dvorano, ki so jo zgradili ob zadnji uspešni rekonstrukciji. Racionalizatorstvo in domača izdelava teh strojev pa sta tovari nedvomno prihranila neprecenljiva sredstva, ker takšnih strojev ni bilo treba nabaviti v tujini in zanje odšteti znatno večjih sredstev.

Vsem pobudnikom in realizatorjem domače izdelave strojne opreme in njenih poznejših izboljšav upravičeno gre vse priznanje, saj so s svojim deležem pripomogli do velikoserijske proizvodnje kvalitetnih izdelkov, katerim je pot na zahtevna tuja tržišča na široko odprta. Dosedanji prispevek vseh, ki so sodelovali pri uresničevanju velikih zamisli o solidni domači strojni opremi, pa hkrati zagotavlja, da bodo kot neustrudljivi snovatelji tudi v prihodnje iskali ugodne rešitve pri drugih proizvodnih operacijah in tako pomagali, da se bo leta še naprej dvigala in kakovostno dosegala izdelke renomiranih tujih proizvajalcev.

— J. C. —

ZIVAHEN TEMPO TEHNIČNEGA SEKTORJA

(Nadaljevanje z 2. strani)

prej jim je pomagal Zavod za avtomatizacijo, zdaj pa so uspeli z lastnim kadrom zadostiti vsem svojim razvojnim potrebam.

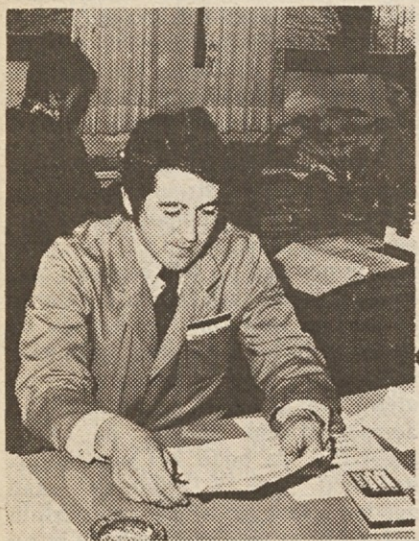
Za množično inventivno dejavnost se močno zanimajo, tudi predlogov in izboljšav ne manjka, pogrešajo pa enotnega merila — za nagrajevanje se poslužujejo kar predloga samoupravnega sporazuma MID, kakor da je že sprejet.

Vse tole zapisano zveni kar suhoparno, enostavno in dolgočasno. Živa pripoved in vrsta slikovitih utemeljitev tovariša Grmeka je pogovor zelo popestrila, žal pa urednik zahteva kratke in jedrate članke in tako sem zapisal le tole.

K

Splošne službe so delavne

V Iskri – Montaži v Spodnji Idriji smo se pogovarjali z vodjem splošnih služb Srečkom Poljancem. Skupne službe so „deklica za vse“ po vseh tovarnah, pa tudi v Idriji. Tako se ukvarjajo z zaposlovanjem, socialo, stanovanjskimi zadevami, delovno disciplino in še vrsto stvari, ki ne spadajo v nobeno službo.

Srečko Poljanec, vodja splošne službe Idrija

Tako so lani naredili zelo temeljito anketo o potrebah po stanovanjih do leta 1980. Žal pa so rezultati še kljub vsej dobri volji nerealni. Mladi delavci, ki se nimajo namena v kratkem poročiti, niso povedali, da bodo čez leto ali dve potrebovali ob poroki lastno stanovanje. Tako so dobili točne podatke o površini, kvaliteti in prostorski ustreznosti stanovanj družinskih mater in očetov, ne pa potreb, ki bodo v nekaj letih aktualne. Tako so ugotovili, da rabijo do leta 1980 43 stanovanjskih enot, dejanska potreba do tedaj pa bo še precej večja.

Lani so tudi kupili eno garsonjero, trisobno in dvosobno stanovanje. Izvedli so tudi razpis za namensko varčevanje ob pomoči TOZD. V začetku je bilo precej zanimanja, nato so začeli trije varčevati, pa sta dva odnehala. In tako je ostal le en resen varčevalec za nakup etažnega stanovanja.

Največji problem ob stanovanjskih sredstvih pa je, da se sredstva za stanovanja zbirajo v bivši matični tovarni v Železnikih, ker sami še nimajo lastnega žiro računa, so pa ta sredstva tre-

nutno nelikvidna in jih zato ne morejo koristiti.

Precej pa so skrbeli tudi za standard na delovnem mestu. Tako so na predloge kolektiva zlasti kvantitativno izboljšali topli obrok, načrtujejo pa tudi razširitev pretesne lastne kuhinje, ki je bila v začetku namenjena le za delitev hrane. Sicer pa so pogoji dela ugodni. Tako ni hrupa in topli prostori omogočajo ugodne delovne pogoje.

Lani in letos posvečajo posebno skrb intenzivnemu zaposlovanju kvalificirane delovne sile. Manjka jim zlasti visokokvalificiranih ljudi, srednješolcev in z višjo in visoko izobrazbo. Po sprejetju Samoupravnega sporazuma o izobraževanju se polovica uredilcev (mojstrov na trakovih) šola na srednjih šolah, da bi tako dosegli predpisano izobrazbo. Dopolnilno se šola še več ljudi za domače potrebe in tudi na rednih šolah imajo 14 štipendistov. Tako upajo v nekaj letih kompletirati in strokovno zasesti službe, ki naj bi kreativno in iniciativno posegle v življenje idrijske Montaže.

KF

Izpad zaradi malenkosti

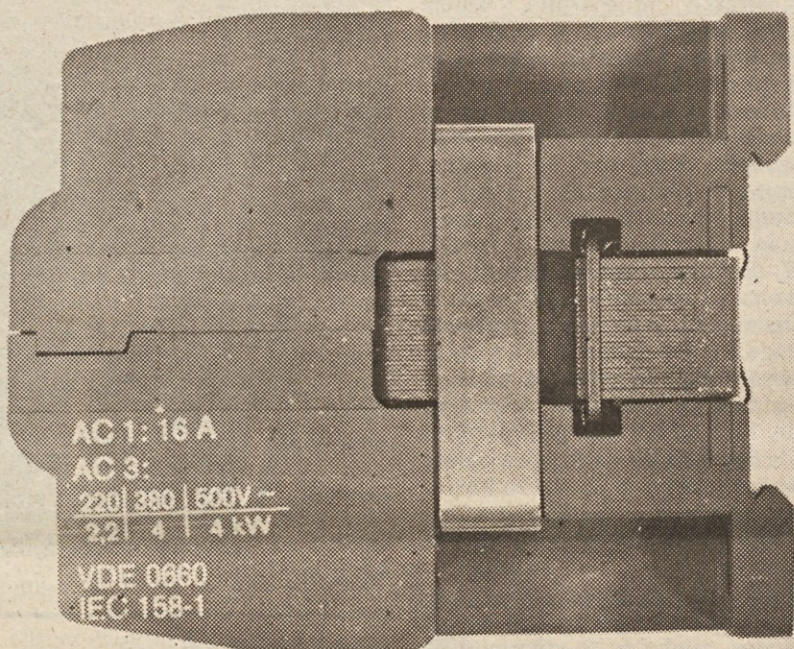
TOZD Stikala pa je bila kljub dokajšnjim težavam v letu 1975 poslovno uspešna

Zaradi prepovedanega uvoza barvnih kovin je glede na določila prišlo do nepredvidenih zapletov tudi v proizvodnji.

TOZD Stikala v kranjski Elektromehaniki. Tako so za izdelavo kratkostičnih obročkov za krmilne kontaktorje (namenjene za krmiljenje tokokrogov) še do nedavna dobivali iz uvoza material Ba 254 H4 dimenzije 1,2 x 30 mm. Kvaliteta omenjenega materiala omogoča, da glede na mednarodne standarde vzdrži obroček 10 milijonov vklopov. Ko pa je prišla omenjena zlitina na seznam prepovedanega uvoza barvnih kovin.

Zaradi prepozne dobave materiala v l. 1975 je izpadlo za okrog 150.000 dolarjev za izvoz v decembru in januarju. Hkrati se še kopičijo v skladiščih tovarne ostali sestavni deli in vežejo nase prepotrebna obratna sredstva. Z izvoznim planom za l. 1975 je bila predvidena izdelava 200.000 kosov krmilnih kontaktorjev, v omenjeni TOZD pa so jih lahko naredili 188.000. Tako je ostalo nekaj izvoznih naročil nezpolnjenih.

V letu 1976 si za prvo silo še pomagajo z obročki, izdelanimi iz domačega materiala. Te dni pa so pre-

To je eden izmed krmilnih kontaktorjev.

Kiro Gligorov: Zagotovili smo si neoviran razvoj

Predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov je v svojem govoru članom družbenopolitičnega aktiva Kragujevca poudaril, da je gospodarski razvoj Jugoslavije nad svetovnim poprečjem kljub vsem objektivnim in subjektivnim problemom, od katerih je še najbolj pereča svetovna gospodarska kriza. Vendar pa takšen razvoj nikakor ne pomeni stagniranja v bodočnosti, pač pa je odlična podlaga za nadaljnjo gospodarsko rast.

Naša mednarodna politika, ki ji ekonomska in politična neodvisnost krepi suverenost, je bila in je še vedno predmet neštevilnim ugibanjem in natočevanjem v zvezi s prihodnostjo politike neuvrščanja. Vse od mnenj, da je to le idealistična muha enodnevnic v svetovni zgodovini političnih gibanj, pa do trditve, da bo neuvrščenost kmalu pomenila samo v zgodovini pomembno označbo zunanje politike neke države, ki pa je kmalu končala v „varnem“ naročju blokvske politike veselil. Seveda ni treba posebej poudarjati, kako je zgodovina v neverjetno kratkem razdobju sama spodkopala tako argumentiranje. Prav ta „preobrat“ nam nalaga vedno večje naloge v sodelovanju s tretjim svetom in pri krepitvi vseh vrst samostojnosti neuvrščenih.

Trditve, da smo majhna država, ki bi morala predvsem in samo skrbeti za notranje probleme in pri tem pustiti na miru spečo „dolgo roko“ večjih, so nazadnjaške in izvirajo iz želje, da bi se izolirali. Seveda se zavedamo, da moramo svoje probleme reševati sami, toda to nikakor ne pomeni, da bi zaradi tega pozabili na mednarodne obveznosti.

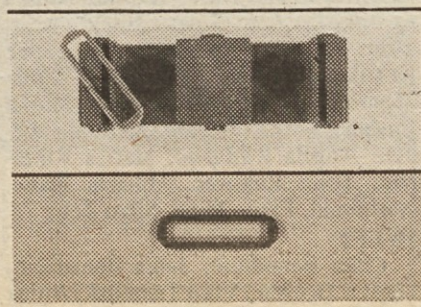
V nadaljevanju je predsednik skupščine SFRJ govoril o rezultatih 25-letnega razvoja samoupravljanja in prikazal dve njegovi bistveni kompo-

menti: krepitev neposrednega samoupravljanja z usposabljanjem temeljnih organizacij združenega dela, da bodo gospodarji dohodka, ki ga ustvarjajo, in da se bodo popolnoma zavedale svojega mesta in vloge, ki ga imajo v celoti združenega dela. Pri tem je poudaril, da ne sme obstojati nobena oblika poseganja v rezultate združenega dela s strani tistih, ki teh rezultatov niso ustvarili.

Ta opredelitev je normativno zadržana z ustavo, pa tudi idejno zasidrana, kljub temu pa je vprašljivo, v kolikšni meri je stalno prisotna.

Zbiranje pripomb, predlogov in kritik k zakonu o združenem delu, ki je skoraj že izoblikovan, bi morala biti dejavnost opravljena z največjo vestnostjo, kajti edino na ta način bo pomenil realen prikaz hotenja delavskega razreda. Naglica pri tem ni na mestu, kajti pomenila bi zavajanje in ne bi omogočila, da bi ga preverjali samoupravljavci sami.

V nadaljnji integraciji naše družbene podlagi tesne povezanosti združenega dela bodo zrasli skupni razvojni programi in s tem omogočili prerašči stihijo v družbenoekonomskem razvoju in utrlji pot k stabilizaciji gospodarstva. To pa je tudi izreden in edini možen odgovor vsem, ki špekulirajo z enotnostjo in prihodnostjo naše skupnosti.

jeli tudi že prvo pošiljko izdelanih v tujini. Čeprav sedaj proizvodnja poteka normalno v dveh izmenah, bodo omenjeni izpad lahko nadoknadili le z veliko težavo. Kaj vse to pomeni v sedanjih naporih za doseganje stabilizacije, si lahko predstavljamo. Teže pa je priti do podatka, kaj je krivec za prepozno dobavo in s tem nastalo gospodarsko škodo . . .

Čeprav so se v preteklem letu srečevali s številnimi problemi (med katerimi velja poudariti predvsem nenakomemo preskrbo z reprodukcijskim materialom, zastoje, slabo izkoriščenost delovnega časa in priprav ter premajhno sortiranost proizvodnje) pa je bil proizvodni načrt kljub temu realiziran v vrednosti 188.800.000 N din in s tem presežen za 5%. Po asortimanu pa je bil, kot smo že omenili, izpolnjen slabše kot v l. 1974 tudi zaradi zmanjšane povpraševanja po nekaterih drugih njihovih izdelkih v drugi polovici preteklega leta in v zvezi s tem prilagajanja potrebam trga.

Tudi izvoz je bil kljub omenjenemu izpadu dela proizvodnje z vrednostjo 1.550.000 dolarjev za 5% nad predvidenim planom proizvodnje pri povprečno nespremenjenem številu zaposlenih. Ta podatek zgovorno potrjuje spoštovanje nedavnega družbenega dogovora o zmanjšanem odstotku zaposlovanja v kranjski občini in delovni organizaciji sami. Tudi število opravljenih nadur dosega le 47% planiranih.

V letošnjem letu pa se zavedajo predvsem potrebe po čimbolj elastičnem prilagajanju tako komercialnega področja kot nabave in proizvodnje, da bi ga zaključili vsaj tako uspešno kot so zaključili minulo leto.

Viktorija Budković-Rayyes

V vsakem krmilnem kontaktorju sta vgrajena magnet (na zgornji sliki) in kratkostični obroček.

OBJAVA SPREMENB PREDLOGA IN PRIČETEK SPREJEMANJA SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O USTANOVITVI DELOVNE ORGANIZACIJE SKUPNEGA POMENA ISKRA INVEST SERVIS LJUBLJANA IN SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O UREJANJU MEDSEBOJNIH RAZMERIJ IN UPRAVLJANJU POSLOVNIH STAVB.

Pooblaščen delegati za izdelavo končnih besedil predlogov samoupravnih sporazumov o ustanovitvi Iskra Invest servis Ljubljana in o urejanju medsebojnih razmerij in upravljanju poslovnih stavb, so na svojem zasedanju dne 3. 11. 76 na osnovi posredovanih pripomb in predlogov iz razprav k osnutkom predlogov samoupravnih sporazumov, opravljenih v TOZD ZP ISKRA, sprejeli predloga osnutkov samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Iskra Invest servis in servis in samoupravnega sporazuma o urejanju medsebojnih razmerij in upravljanju poslovnih stavb, objavljenih v glasilu ISKRE št. 2 z dne 17. 1. 1976, z naslednjimi dopolnitvami:

Samoupravni sporazum o ustanovitvi delovne organizacije skupnega pomena Iskra Invest servis Ljubljana

V členu 16 se doda nov odstavek, ki glasi:

„Sredstva, ki se zagotavljajo delovni organizaciji, se prenesejo na Iskra Invest servis z vsemi obstoječimi obveznostmi.“

V členu 18: se spremeni točka 3, ki glasi:

„V udeležbi pri ustvarjenem dohodku Iskra Invest servis Ljubljana, ki se doseže z združenimi sredstvi pod pogoji, določenimi s sporazumi in zakoni.“

V členu 20: se v 6. vrsti beseda „delež“ zamenja z besedo „sedež“.

V členu 26: se spremeni drugi stavek, ki glasi:

„V dvomu veljajo kot priznani stroški tudi tisti, ki nastanejo zaradi preprečitve škode.“

Samoupravni sporazum o urejanju medsebojnih razmerij in upravljanju poslovnih stavb

V členu 7: se črta drugi odstavek

V členu 8: se črta drugi stavek

V členu 10: člene spremeni in glasi:

„Najemnina se obračunava za vse poslovne prostore razen za prostore, ki služijo namenu funkcioniranja in vzdrževanja stavbe kot so: strojnice, kotlovnice, delavnice, skladišča, vratarske in receptorske lože, prostori za opravljanje PTT storitev in naprav, prostori družbene prehrane in bifeja, strokovne knjižnice. Za prostore, ki služijo skupnim potrebam, se najemnina in stroški vzdrževanja porazdelijo med koristnike, osnova je kv. m najete površine.“

V členu 11:

v alinejah 3 in 4 se zamenja besedo „predlagajo“ z besedo „potrjujejo“ K točki 2 se doda besedilo: ter daje soglasje za preureditev poslovnih stavb.

V členu 15:

se točka 1 spremeni in glasi: „za potrebe sestavljenih organizacij združenega dela, v katere se združujejo TOZD ISKRE.“

V členu 16:

v točki 4 se beseda „obveznostjo“ nadomesti z besedo „možnostjo“

V členu 17:

drugi stavek se glasi: „s predlogom najemne pogodbe uporabnikov mora biti seznanjen svet uporabnikov“.

Člen 20: se v celoti črta

V členu 27:

v prvem stavku se črta besedilo: „kot etažni imetniki pravice uporabe oziroma“.

Drugi odstavek se spremeni in glasi: „Evidenco o osnovnih sredstvih vodijo podpisnice po dogovoru in v skladu s predpisi“.

Doda se 3. odstavek, ki glasi: „Iskra Invest servis in njihovih virov, vrši kontrolo nad temi sredstvi in skrbi za njih po načelu dobrega gospodarja.“

V členu 29:

se v prvi alineji črta oklepaj, besedilo v oklepaju ostane.

V členu 31:

v 3. vrsti se beseda „stroški“ nadomesti z besedo „storitve“.

V členu 32:

3. odstavek se spremeni in glasi: „za zamude plačila se zaračunavajo zamudne obresti“.

Člen 36: se črta

Za točko 8 B priloge 1.) se doda naslednje določilo:

„Poslovne stavbe, navedene v prilogi pod 3 A in 5 A se razporedijo v

(Nadaljevanje na 5. strani)

ISKRA Elektromehanika, Kranj, o. sol. o.

TOZD ELEKTROOPTIKA

LJUBLJANA, o. sol. o. TESLOVA 30

objavlja prosta delovna mesta v oddelku za proizvodnjo elektrooptičnih instrumentov.

Tehnični vodja proizvodnje

Dipl. elektroinženir, šibki tok in 5 let prakse, ali inženir elektronike (I. stopnja) in 10 let prakse

Vodja oddelka za finalizacijo

Inženir elektronike (I. stopnja) in 1 leto prakse, ali elektrotehnik – šibki tok in 5 let prakse

3 umerjevalce podsestavov

Elektrotehnik – šibki tok in 2 leti prakse, ali elektromehaniki – šibki tok in 8 let prakse

Samostojni serviser

Diplomirani elektroinženir – šibki tok in 3 leta prakse

Serviser

Elektroinženir (I. stopnja) – šibki tok in 3 leta prakse

Samostojni optik – finomehanik, VKV

10 let prakse

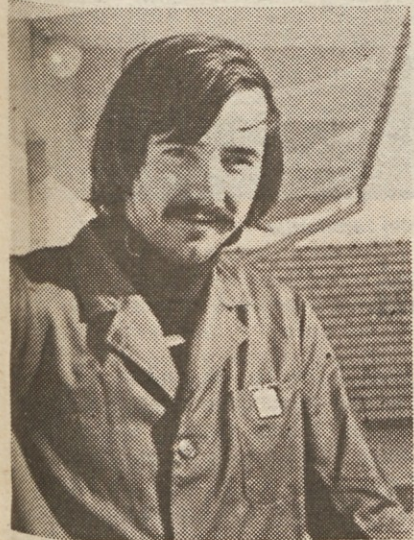
Strojepiska

Dveletna poklicna šola

Prijave pošljite na: ISKRA EM, TOZD ELEKTROOPTIKA, Ljubljana, Teslova 30, p.p. 36.

DS v Antenah delaven

Delavski svet v Antenah na Vrhniki je med lanskim letom reševal vrsto konkretnih nalog. Zamisli, ideje in dognanja tehničnega kadra je osvojil in potrdil tudi del novega proizvodnega programa. Predvsem je zanimivo, da so se lotili dodatnega programa, ki bo po raziskavah tržišča in planu prodaje visoko konjunkturen.

Simon Seljak.

Predsednik Delavskega sveta, Simon Seljak je še mlad, tehnik po poklicu, pa v razgovoru dobi vtis, da je prevdaren in da ostaja vsekoli na realnih tleh. Tehnično znanje in praksa sta mu podlaga sklepov in izjav. Pogovor z njim je bil res užitek.

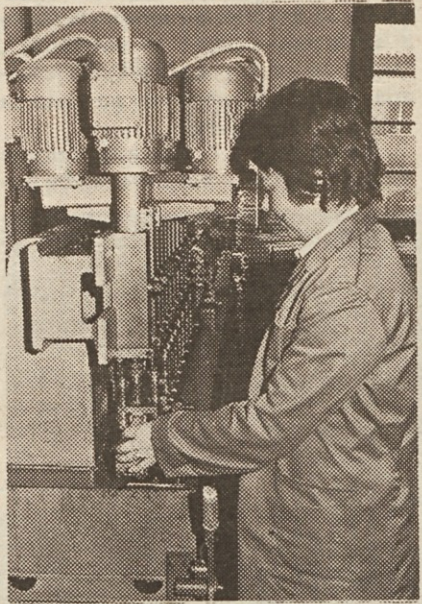
Lani v začetku leta so reševali vrsto vprašanj ob konstituiranju branže široke potrošnje in se skušali čimbolje prilagoditi novi strukturi Iskre. Sprejeli so vrsto samoupravnih sporazumov in dali precej pripomb in nasvetov za normalno poslovanje v novih okoliščinah.

Seveda pa je bil poudarek snovan, iskanj in odločitev DS v življenju

tovarne. Tako so sprejeli v proizvodni plan za leto 1976 nov artikel iz njihovega programa: antenski ojačevalec. Po tem izdelku je trenutno na trgu veliko povpraševanje, zato so pohiteli s proizvodnjo in jih bo mogoče kupiti že februarja letos. Ojačevalec služi v primerih, ko želi gledalec gledati več programov z različnih anten. Tako je s pomočjo te naprave možno dobiti na ekran 3 programe VHV, 4 UHF in še preklapljati na radio sprejemnik UKV program. Napravo so v celoti razvili doma.

Razvili in v produkcijo so dali nov tip anten YAG za pokrivanje UHF področja. Izpopolnili pa so tudi nekatere elektromehanske elemente, tako klecno stikalo v štirih izvedbah. To bo zlasti uporabno pri izdelkih za široko potrošnjo.

Z novim letom so začeli proizvajati tudi koaksialni vtič po IEC standardih.

Anica Canovič - delo na večvreten-skem vrtnem stroju.

(Nadaljevanje s 4. strani)

grupo B pod pogojem, da po samoupravnem sporazumu o delitvi premoženja IC pridobi pravico upravljanja in razpolaganja z njimi izključno IC.

Komisija na osnovi prejetih pooblastil objavlja tako prečiščeno in vsklajeno besedilo obeh samoupravnih sporazumov, objavljenih v 2. številki glasila ISKRA z dne 17. 1. 1976 kot predlog za sprejemanje odločitev o ustanovitvi delovne organizacije skupnega pomena Iskra Invest servis Ljubljana in hkrati o urejanju medsebojnih razmerij in upravljanju poslovnih stavb.

Obenem komisija določa, da se postopek odločanja in sprejemanja obeh samoupravnih sporazumov opravi v OZD ZP ISKRE do vključno 25. 11. 1976.

Namestnik predsednika komisije
delegatov TOZD ISKRA
Nace Pavlin, dipl. iur., I. r.

ISKRA - Združena podjetja elektrokovinske industrije, Ljubljana, o. sub. o., Ljubljana, Trg revolucije 3 razglašajo

za potrebe Združenega podjetja elektrokovinske industrije, Ljubljana naslednja prosta delovna mesta:

1. dva strokovna sodelavca na področju tržišnja za koordinacijo nabave in prodaje ZP Iskra in ZP Gorenje v zunanji trgovini, detajlistični trgovini, servisni dejavnosti ipd.
2. enega strokovnega sodelavca za področje inovacij, za koordinacijo te dejavnosti v ZP Iskra in ZP Gorenje.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati za sedmo delovnih mest pod

- 1. še naslednje pogoje: visoka strokovna izobrazba ekonomske stroke, vsaj dvoletne delovne izkušnje na podobnih delovnih mestih in moralno politična neoporečnost kandidata,
- pod 2. pa visoka strokovna izobrazba tehnične stroke, vsaj dvoletne izkušnje na podobnih delovnih mestih in moralno politična neoporečnost.

Vsa delovna mesta so v Ljubljani.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela na naslov: ZP ISKRA - Skupne službe (sekretariat), Ljubljana, Trg revolucije 3/XI do 29. 2. 1976.

ISKRA - INDUSTRIJA ELEMENTOV ZA ELEKTRONIKO (kratko: ISKRA - IEZE Ljubljana, Stegne 17)

Skladno z zakonom o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register in na podlagi 51. člena 1. odstavka iz Statuta delovne organizacije, komisija za razpis pri DS ISKRE - IEZE, LJUBLJANA Stegne 17, ponovno razpisuje (ni reelekcija) delovno mesto:

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - GLAVNI DIREKTOR IEZE

Pogoj:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakoni, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori
- da ima visoko ali višjo izobrazbo tehniške, ekonomske ali pravne smeri
- da ima vsaj 5 let prakse v svoji stroki in na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu
- da ima poslovne in organizacijske sposobnosti in da je moralno in politično ter samoupravno usmerjen.

Pismene prijave in dokazila o zahtevanih pogojih se predložijo do 29. 2. 1976 „Razpisni komisiji ISKRA - IEZE Ljubljana, Stegne 17“.

Komisija za razpis bo o izbiri kandidatov in o imenovanju obvestila vse, ki bodo kandidirali, v roku enega meseca od izteka razpisanega roka.

Za vse potrebne informacije naj se kandidati obračajo na kadrovske službe v DO ISKRA - IEZE Ljubljana Stegne 17.

Večino programov prodajajo na domačem tržišču, skušajo pa si zlasti zadnji čas dobiti tržišče tudi zunaj naših meja. Tako so lani izvozili precej fleksibilnih avtomobilskih anten na Madžarsko. Preko IC pa še iščejo možnosti za izvoz. Letos planirajo dvajset tisoč dolarjev izvoza.

Se vedno pa s prodajo ni vse v redu. Saj jim stoji precejšnja zaloga in veže sredstva. Poleg tega pa marsikaj zastaja tudi zaradi tega, ker branžne službe še niso v celoti formirane in se to pozna tudi v poslovanju.

Kotar

TOZD SPREJEMNIKI

Kakovost pomeni ugled

„Ko je zadovoljeno povpraševanje, nastane problem kvalitete“, je rekel neki strokovnjak. Tega se dobro zavedajo v Sežani, saj je radijski sprejemnik proizvodni artikel, ki je v svetu zelo izpopolnjen, tržišče pa zasičeno.

Marjeto Lango, ki v sežanski Iskri vodi sektor kontrole, smo prosili, naj nam pove o tej problematiki kaj več.

Vse delo na področju kontrole kvalitete skušamo opraviti čimbolj strokovno, po najvišjih dosežkih na tem področju in po metodah, ki so najuspešnejše. Marsikaj nam seveda ne uspe v celoti, saj nam predvsem manjka kadra, največja težava pa je v tem, da so večina delavcev v sektorju mladi ljudje, ki večkrat menjavajo službo, strokovnjaki odhajajo k vojakom, tako da imamo stalne težave s pručevanjem, uvajanjem in izpopolnjevanjem.

Vendar nam je uspelo reklamacije v proizvodnji radijskih sprejemnikov in zlasti TV stabilizatorjev zmanjšati na minimum. Pa še te reklamacije, ki prihajajo, niso zgolj naša krivda, saj imamo pogosto težave z neustreznimi materiali. Lahko pa se pohvalimo, da naš nemški kupec, firma Quelle zelo malo reklamira in je z nami zelo zadovoljen. Sicer pa se moramo afirmirati na svetovnem tržišču, saj nam bo le to zagotovilo prodajo v izvozu.

Za dan „Metalke“ v Iskri so si predstavniki tega prijateljskega kolektiva ogledali proizvodnjo električnega ročnega orodja v TOZD ERO (k članku na 1. strani)

Letna konferenca mladih IPS

V odsotnosti 13 od 47 članov in nekaterih izmed povabljenih gostov je 26. januarja minila letna konferenca osnovne organizacije ZSMS Iskre-Poslovne stavbe.

Po uvodnih formalnostih je o delu te mladinske organizacije poročala njena predsednica Darja Zahradnik, ki je poudarila, da je osnovna organizacija v dobrem letu svojega obstoja v celoti izpolnila sprejeti akcijski program in ga celo še dopolnila in obogatila z vrsto akcij v sodelovanju z OK ZSMS Ljubljana-Vič in KK ZSMS ZP Iskra, ki je bilo vsekakor zelo tvorno in uspešno.

V tem letu so mladi IPS poslušali predavanje o ljudski obrambi in samozastiti, predavanje o delegatskem sistemu, nekaj njihovih članov je sodelovalo na mladinskih seminarjih OK ZSMS Ljubljana-Vič in KK ZSMS ZP, nadalje so organizirali izlet v Kumrovec, si spotoma ogledali še TOZD Upori v Sentjerneju in imeli prijeten piknik ter športna srečanja. Uspela je tudi njihova krvodajalska akcija in akcija za zbiranje starega papirja za Rdeči križ. Dva člana osnovne organizacije ZSMS IPS sta se udeležila mla-

ELEKTROMECHANIKA

Mladi na seminarju

Mladi iz Industrije telekomunikacij na seminarju v Bohinju.

Svet OO ZSMS DO Iskra Elektromehanika je organiziral dvodnevni izobraževalni seminar za predsednike OO ZSMS, predsednike komisij za idejnopolično delo in družbeno eko-

Predpogoj takega prodora pa je seveda kvaliteta. V tako veliki izbiri kakor je zahodno tržišče, ni lahko uspeti. Tu pa lahko pričakujemo prodor samo z visoko kvaliteto.

Res se nam zatika prodaja in zato kopicijo zaloge. Toda tega ni kriva slaba kakovost, ampak prenasičenost tržišča in zlasti padanje kupne moči. Sicer pa ljudje radi posegajo po naših proizvodih. Tako smo pred enim letom prenehali izdelovati radioaparate Portorož, pa jih bomo na željo kupcev spet vključili v proizvodni program. Zanimanje zanje je za nas največje priznanje.

Kakor smo že omenili, je prizadevanj za poglobljeno, strokovno in uspešno delo veliko. Počas pripravljamo uvedbo integralne kontrole kvalitete. Poleg tega pa z branžnim strokovnjakom tovarišem Hafnerjem, skušamo uvesti enoten sistem, kriterije in metode v vseh TOZD. Upamo, da uspeh ne bo izostal.

Zapisal FY

nomske odnose v osnovnih organizacijah. Seminar je bil 24. in 25. januarja 1976 v hotelu Zlatorog v Bohinju. Udeleženci so se seznanili z dejavnostjo mladih v družbeno ekonomskih odnosih, o katerih jim je govoril predsednik OK ZSMS Kranj Ciril Sitar, o gospodarski situaciji v Iskri (predavatelj: Mrak Polde), stabilizaciji gospodarstva (predavatelj: Sajovic), organizaciji družbene samozaščite (predavatelj: Jure Tomašič), informiranju v delovni organizaciji in metodah dela z ljudmi (predavatelj: Jože Perko). V razpravah, ki so se razvile po vsakem predavanju, so se mladi dotaknili vprašanj kot so stanovanjski problemi, nezainteresiranost mladih za proizvodnjo in dejavnost v družbenopolitičnih organizacijah, oblikah rešitve stabilizacije gospodarstva, pomanjkljivem mladinskem informiranju v Iskri itd.

Na seminarju so izvolili tudi politični aktiv, ki je na svojem sestanku razpravljal o načinu sprejema v ZK.

Drugi dan seminarja so udeleženci delali v treh skupinah. V prvi so bili predsedniki osnovnih organizacij ZSMS, v drugi predsedniki komisij za idejno politično delo (IPD) in v tretji predsedniki komisij za družbeno ekonomsko odnose (DEO). Ti dve komisiji sta namreč najpomembnejša nosilca dela v osnovnih organizacijah, kakor tudi v svetu osnovnih organizacij DO Elektromehanike.

V delu po skupinah so mladinke in mladinci razpravljali o minulem in bodočem delu mladinske organizacije, za katero je bilo ugotovljeno, da je sicer naredila v vseh osnovnih organizacijah pomemben korak, da pa je še vedno premalo mladih vključenih v aktivna družbena dogajanja, ki v tem času zahtevajo angažiranost naše celotne družbe. Vzroke za tako stanje je treba iskati v pomanjkljivem idejno političnem izobraževanju in usposabljanju vsega članstva ZSMS v vseh osnovnih organizacijah. Na seminarju so sestavili tudi akcijski program dela v osnovnih organizacijah ZSMS in programe komisij za IPD in DEO. Seminar se je tako uspešno končal.

MIRO ERZIN

ISKRA-IEZE, TOZD-Tovarna SEM

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

objavlja prosto delovno mesto

VODJA SPLOŠNE IN KADROVSKE SLUŽBE TOZD

Pogoji

1. Visoka ali višja izobrazba pravne ali upravne smeri s triletno ustrežno prakso. Od kandidata pričakujemo znanje s področja splošnih, kadrovskih in samoupravnih zadev.

Prijave pošljite na naslov ISKRA-IEZE, TOZD-Tovarna SEM, Odbor za medsebojna razmerja, Ljubljana, Tržaška c. 2, v roku 7 dni od dneva objave.

Grafike z bienala po svetu

Združeno podjetje Iskra je odkupilo celotno selekcijo grafičnih listov ki so bili razstavljeni na XI. mednarodnem grafičnem bienalu v Ljubljani poleti lani in bo sedaj ta dela, kot samostojno razstavo, predstavila najprej doma in potem še v tujini. 100 listov 34 grafičnih ustvarjalcev – Jugoslovani bo s pomočjo Iskre krenilo najprej v Sarajevo, nato v Skopje in nato morda še v Beograd. V drugi polovici leta pa bo razstava potovala v Pariz, nato v dežele Latinske Amerike, za katere je Iskra tudi

sredine izhaja podjetje. In ugledu vsekakor veliko prispeva tudi raven likovnega ustvarjanja neke dežele.

Vsekakor je nastop s tako razstavo več kot dobra propaganda, saj je na veliko višji ravni. Zato lahko tudi doseže več kot klasične oblike razstave. ZP Iskra bo nastopala, kot sem že omenil, kot mecen, saj bo krila celotni finančni del razstave. Grafični bienale pa bo prevzel vso organizacijo. Iskra je že dala tiskati tudi katalog, ki bo izšel v 20000 izvodih, preveden pa bo v več jezikov. V njem bodo poleg

Da pa ta akcija ni le enkratna, ampak je le ena izmed oblik sodelovanja pa kaže dejstvo, da je ob novem letu Iskra, kot neke vrste koledar, izdala mapo grafičnih listov štirih mlajših grafičnih umetnikov: dogovarjamo pa se hkrati za razstave po organizacijah združenega dela. V tem vidimo možnost, kako ljudem približati grafiko in uresničiti cilj: grafika v vsak dom.

Potrebno se mi zdi še pripomniti, da so znani slovenski in jugoslovanski umetniki imeli razumevanje za to veliko akcijo, saj so svoje umetnine prodali po res nižjih cenah, kot je njihova tržna vrednost. Torej razumevanja za take akcije je dovolj. Pri razstavah v tujini bomo angažirali tudi Iskrine predstavnike v tujini in Zvezni sekretariat za zunanje zadeve. Tako bomo jugoslovansko grafiko, ki je vrhunske kvalitete, predstavili na način, ki bo v prid njej sami in tudi našemu poslovnemu sodelovanju" je povedal Boštjan Barborič.

Po vmitvi v domovino pa bodo kupljene grafike krasile poslovni center ZP Iskre, ki že težko čaka na umetniško opremo. To bo vsekakor lepa spodbuda tudi za druge, ki na poti med poslovnostjo in umetnostjo še niso našli skupnega koraka.

mak

Razstava „Emajl v umetnosti“ vzbuja precej zanimanja.

Emajl v umetnosti

V Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani je te dni odprta zanimiva razstava z naslovom „Emajl v umetnosti“. Odprli so jo v ponedeljek, 2. februarja, razstavljeni predmeti pa bodo na ogled do 14. februarja.

Razstavo je v organizaciji delovne skupnosti Iskra – poslovne stavbe pri-

pravilo Društvo likovnikov ZP Iskra. Na njej razstavljajo svoja dela Viktor Čuvan, Daniel Horvat, Mirko Knez, Milan Lorenčak in Marjan Zdošak iz Celja (trije so zaposleni v Emo) in Ivan Razboršek iz Ljubljane.

Zal moramo ugotoviti, da se je otvoritvene slovesnosti udeležilo izredno skromno število obiskovalcev, česar ne bi mogli trditi za poznejši obisk, saj so razstavljeni predmeti vzbudili veliko zanimanje med zaposlenimi v PPC in med zunanjimi obiskovalci.

Otvoritve razstave so se med drugim udeležili tudi umetnostni kritik in predstavnik Republiškega zavoda za spomeniško varstvo Slovenije dr. Sedej, tajnik društva Exlibris dr. Pavlovec, predstavniki ljubljanskega likovnega društva samorastnikov in direktor področja za stike z javnostjo v ZP Iskra Boštjan Barborič.

Strokovno kritiko, ki jo bo o razstavi napisal dr. Sedej, bomo objavili v eni prihodnjih števil našega tednika.

LD

Eno izmed del Janeza Boljke

poslovno zainteresirana. Sporazum o sodelovanju, po katerem je ta pot možna, sta sklenila Grafični bienale v Ljubljani in ZP Iskra. O motivih za ta nakup sta na tiskovni konferenci, ki je bila minuli četrtek v Moderni galeriji v Ljubljani, spregovorila Zoran Kržišnik, kot predstavnik Grafičnega bienala v Ljubljani in Boštjan Barborič, direktor oddelka za stike z javnostjo v ZP Iskra, kot predstavnik ZP Iskre.

„Grafika, ki je leta 1952 doživela prvi razcvet, ko je s sodelovanjem galerij s podjetji začela Amerika, doživlja sedaj spet nov vzpon. To uspešnost pripisujemo grafiki zaradi njene izjemne komunikativnosti, in ne nazadnje tudi zaradi njene dostopne cene. To je tudi vplivalo na odločitev Iskre, da je odkupila našo grafično razstavo jugoslovanskih avtorjev, ki je po zvrsti sorodna grafičnim snovanjem Iskrinih oblikovalcev. Da so ti uspešni, dokazuje dejstvo, da so že blizu 200-temu priznanju za oblikovalske dosežke, ki so jih dosegli tako doma, kot v svetu, je povedal predstavnik Grafičnega bienala Zoran Kržišnik.

„Visoka raven jugoslovanske grafike, ki smo jo odkupili, in ki je tako sorodna industrijskemu in grafičnemu snovanju naših, Iskrinih umetnikov, je le ena poanta, zaradi katere smo se odločili za mecenstvo. Prav tako pomemben je ustavni koncept o integraciji združenega dela. Kot tretji element pa bi omenil še to, da Iskra letos praznuje tridesetletnico svojega obstoja in bo taka razstava, kot je odkupljena, lahko prispevala pomembno delež k proslavi takega pomembnega jubileja.

Iskra, kot ZP, se je v svetu uveljavila s svojo tehnologijo. Sedaj, ko prodiramo v dežele tretjega sveta, smo se odločili še za skupen nastop grafike in Iskrinega ustvarjanja na področju oblikovanja in elektronike. Menimo namreč, da je pri predstavitvi v neki novi sredini pomembno, iz kakšne

razstavljenih grafik še zapisi o najvišjih dosežkih industrijskega in grafičnega oblikovanja v ZP Iskri.

Kam z denarjem?

(Kozerija)

– Ze dolgo sem prosil našega računovodjo, da bi kaj povedal za naš časopis, pa sva pogovor vedno odložila, „ker stvari se niso bile zrele za tisk.“

Zadnjič pa pridem v računovodstvo, vse je bilo pokonci, še bolj kakor na plačilni dan. Telefoni so peli, teleks je sklopotal in tovariši ter tovarišice so tekali sem in tja s spiski, nalogi in čeki. Potrkal sem na vrata najintimnejšega prostora v naši TOZD – pri računovodji.

– Samo trenutek, je rekel računovodja v zatisnjeno slušalko.

– Boš kavico, sok?

– Prosim, sem rekel obotavljajoče, ker sem bil navajen kratkih in ne tako ljubeznihv sprejemov.

– Zdaj pa piši, je rekel računovodja smehljaje.

– O čem?

– O denarju vendar. Delavci razpolagajo s sredstvi in naj najdejo z našo strokovno pomočjo najboljšo naložbo.

– Za kateri denar gre? Saj si zadnjič rekel, da ga nič ni?!

– Denar je. Poglej: Danes smo poklicali v pisarno 25 zasebnih graditeljev hiš in ponudili vsakemu 45 milijonov. Pol kot posojilo za 25 let, pol brez obveznosti vračila. Pa ni nihče vzel. Vsi imajo že naložen denar v banki, pomisli, koliko ga imajo, in to vsi, da se bodo lahko vselili v dokončane hiše. Samo eden je bil pripravljen vzeti nekaj malega denarja za vodomet pred hišo.

Poglej tele telekse! Na naše dopise in ponudbo, da zvišamo prispevno stopnjo petim Samo-

upravnim interesnim skupnostim, so vse odgovorile, da imajo planirane sklade polne, dve celo sporočata, da sta prekoračili plan in zdaj jim sredstva ležijo v banki.

Poglej tale dopis. Carini smo bili dolžni zadnjih 850 din. Pred dnevi smo jim nakazali. Pa se je izkazalo, da je bila to pomota, danes so nam poslali dobropis.

– Pa zvišajte delavcem plače, sem predlagal.

– Smo jih že dvakrat v zadnjih treh mesecih. Prvič za 20, drugič za 30 procentov. Sicer pa kaj ti bom razlagal, saj veš, da je povprečni osebni dohodek na zaposlenega že precej čez šeststo jurjev.

– In zdaj pogledj tole, mi je pomolil zadnji saldo deviznega računa: Čez dva milijona dolarjev imamo na žiro računu. Strojno opremo smo že plačali, uvoženo opremo za avtomatizacijo tovarne smo tudi že odplačali. Saj veš, da smo tri leta intenzivno avtomatizirali vse proizvodne procese in imamo še takle saldo. V banki leži, brez haska. Te devize smo že ponudili več TOZDom v naši branži, pa so se povsod lepo zahvalili, ker imajo dovolj svojih deviznih sredstev.

– Pa Pineta, bomo zdaj gradili?

– Kaj še ne veš, saj smo v dveh obrokih že nakazali prek osemsto milijonov. Pol obvezno, pol pa kot prostovoljni prispevek. Doslej so s tem denarjem pogozdili ves kompleks. Kamp in restavracija sta že končana, z vso naglico že gradijo hotel. Žal bo vsaj ob začetku sezone še vse malce sveže, ampak uporabno bo. Preko osemsto ležišč.

Boris Jesih: JABLANA – barvna litografija.

– Kaj pa regres?

– Ga ne bo letos. Vsakemu delavcu bomo ob odhodu na dopust izplačali en povprečen osebni dohodek na roko, tistim pa, ki bodo letovali zdoma, pa bomo plačali še račun za hotel.

– Kaj pa kadri? Ste zanje tudi kaj storili?

– Seveda. Šolski center ima na žiro računu ves denar za gradnjo novega Iskrinega srednješolskega centra. Pa tudi načrte so precej spremenili. Tako bodo imele vse delavnice za praktični pouk klimatske naprave, tekoči trak za prihajanje in odhajanje učencev, premične stopnice in vse potrebne avtomatizirane rekvizite za učilnice. Internat pa bo po predvidevanjih brezplačen, saj ima center zagotovljen denar za vzdrževanje osebja in objektov za prihodnjih 15 let.

– Kaj pa razvojna dejavnost?

– Raziskovalne teame smo podvojili in vsakomur, ki se mu zdi potrebno, smo omogočili specializacijo na kateremkoli inštitutu ali znanstveni ustanovi, na katero je želel. Vidiš, piši, da bomo vsi tekoče informirani.

Zazvonil je telefon, kar zvonil je in zvonil... Zbudil sem se, ves v gorečem namenu: Danes moram intervjuvati računovodjo.

Potrkal sem na vrata „najintimnejšega prostora“, na računovodjeva vrata.

– Zdravo, prosim, bi kaj povedal za Iskro?

– Daj mi mir!

– Pa bi vendar nekaj...

– Madona, spet smo blokirani – potem menda veš...

Francišek

POPRAVEK

V 4. št. glasila nam je pri objavi sporeda tedna slovenske drame na strani 6 tiskarski škrat ponovno zagodel. Zadnji stavek se pravilno glasi: „Kasnejše predstave tega dela pa bodo sodile v redni abonma Prešernovega gledališča.“

Uredništvo

Letošnje naloge aktiva invalidov Elektromehanike

Minil je mesec po izrednem običnem zboru Aktiva invalidov Iskre-Elektromehanike in skrajni čas je, da smo v odboru aktiva dokončno oblikovali načrt dela za l. 1976. Naše naloge bodo predvsem tele:

Zavzemati se moramo, da preko izvršnega odbora sindikata v Elektromehaniki in preko Republiške zveze društev invalidov zagotovimo s samoupravnim sporazumom vsaj kroničnim bolnikom iz naših vrst v času bolniškega staleža do 30 delovnih dni 100% OD.

Aktiv invalidov Elektromehanike želi nadalje doseči, da bo republiška zakonodaja upoštevala kot dodatek rednemu dopustu 3 dni, pripadajoče invalidom s telesno okvaro 30% in več ter s statusom invalida II. ali III. kategorije. V dosednji praksi so bili omenjeni dnevi všteti v redni dopust, zato so imeli od njih korist le mlajši invalidi s krajšo delovno dobo, starejši pa so že tako ali tako imeli najdaljši možni dopust glede na trajanje svoje delovne dobe. Zato je tudi slednjim treba omogočiti koriščenje dodatnih treh dni dopusta, ki jim pripadajo glede na njihovo stopnjo invalidnosti.

Vsestransko moramo sodelovati pri preventivnih pregledih invalidov ter najti skupni jezik s socialno službo in drugimi činitelji v delovni organizaciji za zaposlitev invalidov na zanje najprimernejših delovnih mestih. S pomočjo delavcev obratne ambulante,

socialne službe ter sindikalne organizacije moramo poslati na razne oddihe in klimatska zdravljenja čimveč invalidnih oseb.

Poskrbeti moramo tudi za izboljšanje zelo slabe izobrazbene strukture invalidov Iskre.

Preprečevati moramo razne samovoljne premestitve invalidov po celotni delovni organizaciji brez vednosti socialne službe in aktiva invalidov.

V okviru obstoječih možnosti bomo letos zagotovili poleg organizacije in zmogljivosti Počitniške skupnosti Iskre še lasten oddih težkih invalidov na morju. (Kaj več o tem bomo sporočili kasneje.)

Organizirali bomo dva izleta in eno ekskurzijo. Prvi izlet bo maja v Maribor, drugi pa septembra preko Vršiča. (Tudi o tem bomo obvestili člane pravočasno.)

V letošnjem letu želimo nadaljevati že lani začeto akcijo s srečanji težkih invalidov, naših nekdanjih sodelavcev. V ta namen jih vse želimo ob priliki mednarodnega dneva invalidov v marcu obiskati na domu in jih ob tej priložnosti obdariti kot je bilo v navadi tudi odslej. Drugo srečanje v tem smislu ne bo več obisk na domu, pač pa bomo organizirali piknik vseh invalidov Iskre v naravi. Člani odbora invalidov pa smo si zadali še dodatno nalogo, da bomo samostojno in brezplačno poskrbeli za prevoz tovarišev

od doma do mesta srečanja in nazaj domov. To srečanje bo predvidoma na Gorenjskem. Z omenjeno akcijo se hočemo nekako oddolžiti tem ljudem za minulo delo v naši skupnosti in jih bolj seznaniti med seboj.

Zavzemali se bomo za tesnejše sodelovanje in ustanavljanje aktivov v vsem združenem podjetju Iskre, kakor tudi za koordinacijski odbor v združenju elektro-kovinski industriji Slovenije.

Ta program dela je predviden za vso Iskro-Elektromehaniko Kranj in njene pridružene TOZD (Vega, Lipnica, Blejska Dobrava, Otoče). Ker je dokaj obsežen, se zavedamo, da ga bomo lahko uresničili le z veliko delovno vneto odbora aktiva invalidov. Ta predvsem upa na zadostno finančno podporo in strokovno pomoč ustreznih služb v DO. Poudariti moramo tudi, da smo doslej vedno nalezli na veliko razumevanje pri izvršnem odboru sindikata in upamo, da bo tako tudi vnaprej, saj je vse naše delo prežeto z eno samo humano mislijo: „Pomagaj sočloveku, morda boš že jutri potreben pomoči tudi ti!“

Ponovno tudi prosimo in se obračamo na vse delavce Iskre, da nam sporočijo, če morda vedo za nekdanje Iskraše, danes težke invalide. Sporočila javljajte Pavlu Strupiju na tel. 22-221, int. 25-41, ter Francu Šenku, int. št. 26-20. Za aktiv invalidov: Franc Šenk

Neizenačeno, a koristno srečanje

V soboto, 24. 1. 1976, je bilo na kegljišču pod Mežakljo na Jesenicah prijateljsko srečanje ekip Iskre - TOZD Blejska Dobrava in Železarne Jesenice.

To srečanje postaja že tradicija, saj sta se omenjeni ekipi srečali na tak način že tretje leto zapored. Dvoboj pokaže trenutno pripravljenost nastopajočih, kar dobro služi predvsem ekipi Železarne, katere člane uvrstijo v ekipo pri nadaljnjih tekmovanjih. Ekipa TOZD Blejske Dobreve pa se rade udeležujejo takih prijateljskih srečanj, ker se predvsem ženska ekipa kar dobro meri z ekipo žensk iz Železarne. Tekmovanje se je odvijalo v ženski in moški konkurenci. Kot ženska je tudi moška ekipa štela po štiri člane. Za vse nastopajoče je veljal enak sistem tekmovanja - 2 x 50 lučajev.

Rezultati - ženske: 1. Čerin, Železarna, 414; 2. Fon, Iskra, 364; 3. Mirtič, Železarna, 362; 4. Kežar, Iskra, 357; 5. Lotrič, Železarna, 354; 6-7. Seljak, Iskra, 321; 6-7. Fabjan, Železarna, 321; 8. Oven, Iskra, 320.

Ekipno - Železarna 1451, Iskra - ekipno 1362

Moški: 1. Tišov, Železarna, 476; 2. Kordež, Železarna, 474; 3. Hasanbegović, Železarna, 434; 4. Kočvar, Iskra, 369; 5. Verič, Železarna, 363; 6. Čebulj, Iskra, 327; 7. Udir, Iskra, 300; 8. Potočnik, Iskra, 250.

Ekipno - Železarna 1847, Iskra - ekipno 1246.

Končni rezultat je realen pokazatelj, to pa že zato, ker za ekipo Železarne nastopajo tekmovalci I. ekipe KK Jesenice, za naše podjetje pa so nastopali sodelavci in sodelavke, ki se s tem športom ukvarjajo le rekreacijsko. Kljub veliki razliki želimo, da bi bilo takih srečanj še več!

F. J.

S seje sekretariata KK ZSMS ZP Iskra

V prostorih DPO ZP ISKRA na Prešernovi 27 je bila v petek, 23. 1. 76 prva seja sekretariata KK ZSMS ZP ISKRA.

Namen sestanka je bil temeljito proučiti možnosti za še bolj učinkovito in vsebinsko delovanje sekretariata. Baza našega dela naj bi bili sklepi 5. seje CK ZKS, ki poudarjajo vsebinsko delovanje koordinativnih teles.

Zato so se mladi kritično obrnili na delovanje sekretariata in poudarili pomen boljšega vključevanja članov sekretariata v njegovo delovanje. Začeli bi pri sejah sekretariata s tem, da bi materiale za seje prispevali vsi člani. Tako delovanje sekretariata ne bi več slonelo na dveh članih in bi bile seje odslej vsklajevanje mnenj in zavzemanje stališč do določenih vprašanj, v katerih bi bila prisotna res vsa mnenja vseh OO.

Mladi so kritično ocenili tudi svoje vodstvo, zlasti glede na prenos misli in hotenj mladih in ugotovili, da je bil ta prenos pravičen in zadosten, ter v skladu z dogovorjanji na sejah.

Ugotovili so, da je pravzaprav mladina edina, ki je bila najbolj informirana o vseh dogajanjih v ZP in pa tudi o tem, kako nas je zastopal naš predsednik.

V nadaljnji razpravi za bodoče intenzivne akcije so mladi postavili na prvo mesto obiske po aktivih in branžnih organizacijah, kjer naj bi bila dana osnova za konkretno akcijo.

Velik pomen so mladi dali tudi usklajevanju akcij z občinskimi konfe-

rencami, kjer so OO ZSMS ZP Iskra, S tem v zvezi so predvideni tudi usklajevalni sestanki. Za izvedbo teh akcij pa je vsekakor pogoj profesionalizirano mesto v ZSMS.

V drugi točki dnevnega reda so mladi obravnavali predvideni kviz in ugotovili, da je dobra izvedba zaenkrat še nemogoča iz objektivnih razlogov in so se zato odločili, da kviz predstavijo na jesen (predvidoma v novembru).

Sekretariat je sprejel tudi sklep o izvedbi seminarja, ki naj bi bil 20. 21. in 22. februarja v Poreču. Seminar naj bi prispeval k boljši in natančnejši informiranosti mladih v ZP o

o Iskri v obdobju srednjeročnega razvoja

o izvajanju samoupravnega sporazuma o SOZD in na katerih področjih potekajo dogovarjanja

o oceni družbeno-političnih organizacij o teh vprašanjih in njihova vloga pri reševanju teh vprašanj.

V zaključkih seminarja naj bi mladi zavzeli svoja stališča do reševanja teh vprašanj in poudarili svoje naloge.

V zadnji točki dnevnega reda so mladi obravnavali premajhno odzivnost za marksistični krožek, kljub temu, da vedno poudarjamo pomembnost in potrebo po takem izobraževanju.

Zato je sekretariat zadolžil vse predstavnike ljubljanskih OO, da poskrbijo za primerno informacijo o delu tega krožka in s tem zagotovijo boljše udeležbo.

Misliti na prihodnost pomeni delati v sedanjosti.

Marina Glavan

Iz TOZD v Idriji: Dragica Mlakar ob navijalnem stroju.

Spet se bo začelo sindikalno prvenstvo

V ponedeljek 9. 2. 1976 se bo v šahovskem domu v Ljubljani začelo sindikalno moštveno prvenstvo v šahu, ki bo potekalo bistveno spremenjenih pravilih. Ekipo na tekmovalcu sestavlja samo štirje šahisti. Prijavi pa se lahko neomejeno število rezerv, ki na posamezni tekmi nadomeščajo člane ekipe. Igrali bodo po švicarskem sistemu z jugoslovansko poboljšano varianto. To pomeni, da ekipe z enakim številom osvojenih točk igrajo še med seboj. Moštva bodo razdeljena na tri enako močne skupine. Dve najboljši moštvi iz vsake skupine se bosta plasirali na prvenstvo Slovenije, ki bo maja. Iskro bo zastopalo šest ekip, ki jih bodo sestavljali šahisti iz naših kolektivov ljubljanskega področja.

V posameznih ekipah bodo igrali naslednji igralci:

Iskra I.: 1. Polde Galle (Elektromehanika), 2. Jože Kerec (IPT), 3. Pavle Sešek (SAS - Avtomatika), 4. Milovan Rulić (TV Pržan); rezerve: Živorad Andrejić (Inženiring); Vito Soukal (IC), Milan Slokan (ZP); dr. Erno Petrić (IPT); kapetan ekipe Polde Galle.

SAHOVSKA DEJAVNOST V TOZD INŽENIRINGI

V industriji za avtomatiko TOZD Inženiring so organizirali šahovski turnir za prvenstvo TOZD. Tempo igre je bil tak, da je imel vsak igralec 10 minut za partijo. Tekmovanja se je udeležilo osem igralcev. Končni vrstni red je bil sledeč: 1. Janez Kumše, 2. Živorad Andrejić, 3. Tomislav Tomič, 4-5 Ivan Sveta in Miodrag Petrović, 6. Zdravko Čapelj, 7. Dušan Debevc, 8. Nivenka Jarc.

Iskra II.: 1. Dane Černe (SVN), Bogdan Brezigar (TELA), 3. Janez Kumše (Inženiring), 4. Janez Zemljarič (TV Pržan), rezerve: Jože Špende (TV Pržan), Janez Oblak in Drago Čopič (oba IPS); kapetan: Bogdan Brezigar.

Iskra III.: 1. Jurica Zadravec (SAS Avtomatika), 2. Janez Grčar (TELA), 3. Velimir Bilbija (IC), 4. Drago Ljubušič. (Servis), rezerve: Marjan Kovač, Franc Močnik, Spasoje Kosurić, Marjan Mrak, Miran Žumer (vsi TELA), kapetan: Janez Grčar.

Iskra IV.: 1. Milan Slemnik, 2. Đorđe Lazarević, 3. Metod Bolte, 4. Jernej Drčar, rezerve: Božo Primc, Ilija Vardić, Milan Janežič, Anton Šalej, Anton Nerad (vsi Zmaj), kapetan: Metod Bolte.

Iskra V.: 1. Darko Božič (TELA), 2. Zoran Barečič, 3. Mladen Baškovanović (oba TV Pržan), 4. Janez Taborne (IPT), rezerve: Pavle Jereb (IPT), Stane Cimerman, Anton Šircelj (oba TELA) - kapetan: Stane Cimerman.

Iskra VI.: 1. Vinko Preskar (TOZD Orodja), 2. Lado Anžur (TELA), 3. Boris Kukovec (IC), 4. Lado Dekleva (TOZD Orodja), rezerve: Igor Dubrovski, Jerko Bošnjak (oba TOZD Elektrooptika), Vlado Strohžack (TELA), kapetan: Lado Anžur.

Tekmovalce bodo o dnevih igranja pravočasno obveščali kapetani moštev. Predvidevamo, da bosta dva igralna dneva na teden z najmanj dvema koli na dan, vsa tekmovanja pa bodo v šahovskem domu na Cankarjevi cesti 1.

Vsem tekmovalcem želimo, da bi z vestnim sodelovanjem dosegli čimboljše rezultate.

O uspehih posameznih moštev pa bomo v Iskri sproti poročali.

Bogdan Brezigar

MEDICINSKA IN SOCIALNA REHABILITACIJA DELAVCEV

Rehabilitacija pomeni vzpostavljanje prejšnjega stanja, tj. usposabljanje onesposobljenih ljudi za popolno fizično in socialno izpolnjevanje tistih dolžnosti, za katere so ti ljudje sposobni.

Rehabilitacija je dinamični proces, v katerem sodeluje cela vrsta strokovnjakov: zdravniki, medicinske sestre, fizioterapevti, delovni terapevti, logopedi, psihologi, socialni delavci, protetičarji, svetovalci za izbiro poklica in drugi.

Cilj rehabilitacije je, da ponovno prilagodi obolele in poškodovane vsakodnevnemu življenju ter jih napravi čimbolj aktivne in sposobne za delo. V zvezi s temi cilji je potrebno z rehabilitacijo začeti čimprej, dokler se še niso pojavile posledice inaktivnosti.

Vse osebe, ki jim je potrebna rehabilitacija, lahko razdelimo v naslednje grupe:

1) osebe, ki so zaradi bolezni ali poškodbe začasno nesposobne in ki se po zdravljenju lahko vrnejo na delo ter se vključijo v normalno življenje

2) osebe, pri katerih so bolezni ali poškodbe pustile trajne posledice, kot so npr.: ohromelost, izguba roke ali noge, slepota ipd.

3) osebe, pri katerih se nesposobnost javlja občasno. Sem štejejo: bolniki s pljučno tuberkulozo, astmatiki, revmatiki, bolniki z želodčnim ulkusom ipd.

4) osebe, ki bolujejo za različnimi kroničnimi obolenji in degenerativnimi spremembami kot npr.: obolenja hrbtenice, srčni bolniki ipd.

5) duševno prizadete osebe.

Razlikujemo medicinsko in social-

no rehabilitacijo. Pod medicinsko rehabilitacijo razumemo celotno zdravljenje, to je psihično in fizično.

Pri rehabilitaciji onesposobljenih dobiva delovna terapija vse večji pomen. Odrejamo jo za psihiatrične paciente in kot specifični poseg za obnavljanje fizičnih funkcij, izboljšanje gibanja v sklepkih ter krepitev mišic.

Delovne terapije se obširno poslužujemo zlasti v splošnih bolnišnicah, v psihiatričnih ter bolnišnicah za tuberkulozo, v otroških, ortopedskih ter bolnišnicah za kronične bolnike pa tudi v centrih za rehabilitacijo.

Popolna rehabilitacija predstavlja končni cilj rehabilitacije. Za medicinsko-socialno službo so danes posebno aktualni in važni sledeči problemi:

1) problem rehabilitacije psihično in fizično onesposobljenih

2) problem kroničnih in neozdravljivih bolnikov - njihova namestitve

3) problem ostarelih

Veliko število onesposobljenih oseb predstavlja znatno ekonomsko obremenitev: izgubo delovne sile in velikih vsot denarja, potrebnih za zdravljenje, pokojnine ter socialno pomoč.

Poleg bolezni, ki so v zvezi s starostjo, tudi za mnoga druga obolenja medicina nima specifičnih sredstev. Dokler ne najde zdravil za preprečevanje in zdravljenje raznih obolenj, ki povzročajo invalidnost, nam ne preostane drugega kot da sprejmemo rehabilitacijo, s pomočjo katere lahko naučimo onesposobljene, da živijo in delajo v mejah svojih sposobnosti s polnim izkoriščanjem preostalih možnosti.

dr. Ivica Ahlin

ZAHVALA

Ob smrti moje mame in

stare mame

MARIJE BENEDIČIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam v obratu Duroplastu TOZD Števcu za izrečeno sožalje in denarno pomoč

sin Jemej Benedičič
z družino

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi
našega dragega moža,
očeta, starega ata in strica

PREŠA STANISLAVA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz ERO, montaži ATA, kontroli v TEA in sodelavcem iz števcu, za podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

žena Marija, hčerka Marija in
sin Stane z družino

Obvestilo

Komisija za plavanje pri sindikalni organizaciji Iskra-Elektromehanika prireja tekmovalce za zlato značko ODLIČNEGA PLAGALCA.

Tekmovanje bo na zimskem kopalnišču Kranja 26. 2. ob 16. uri.

Kriteriji za ocenjevanje plavalne sposobnosti za oceno ODLIČNO PLAVA so naslednji:

starost	metri	čas - moški	metri	čas - ženske
od 14 - 18 leta	100	1:50	100	2:10
od 18 - 30 leta	100	2:00	50	1:10
od 30 - 40 leta	100	2:10	50	1:20
od 40 - 50 leta	50	1:10	50	1:30
od 50 - 60 let	50	1:30	50	1:50
nad 60 let	50	1:45	50	2:10

Prijave sprejema tov. Jože Marinček, tel. (064) 22-221, int. št. 29-67 do 20. 2. 1976. Vabljeni!

Športna komisija pri
sindikatu Elektromehanike

Vodja tečaja Marjan Treven (tretji z leve) sredi svojih tečajnic.

To je skupina učencev Janeza Škofica.

Jože Vukelj se je trudil z mlajšimi mladinci.

Učitelj Roman Pikec s svojo skupino.

Tone Ravnikar je „muštral“ mladince.

V zavojih za učiteljem z brega.

Uspel smučarski tečaj

V Gozd Martuljku je Počitniška skupnost Iskra v času od 24. do 31. januarja izvedla letošnji prvi od treh načrtovanih smučarskih tečajev, namenjen tako starejšim, kot tudi otrokom Iskrašev, ki so prav tedaj preživljali polletne počitnice.

Za ta tečaj je bilo veliko zanimanja, zaradi česar je bilo razen zmogljivosti dependanse hotela „Špič“ treba najeti še 10 ležišč v bližnji vili. Tečaja se je tako udeležilo skupno 51 udeležencev, od najmlajših do srednjih let, ki so jim požrtvovalni učitelji pokazali pot v smučarsko umetnost.

Vodja tečaja je bil že prekaljeni učitelj Marjan Treven (TOZD TEN) in je vse dni tečaja vzdrževal vzorno disciplino (za nekatere kar skoraj malce pretrdo!), tako pri mlajših, kot tudi, ali pa celo zlasti, pri starejših in že s te strani zagotovil uspeh tečaja, seveda pa so se tudi ostali učitelji prizadevali, da bi s tehniko smučanja tečajnike kar najbolje seznanili.

Marjanu Trevenu so pri urjenju tečajnikov pomagali še Janez Škofic iz Iskra Commerce, Jože Vukelj iz TOZD Instrumenti ter Roman Pikec in Anton Ravnikar iz Elektromehanike s tem, da so v svoje okrilje prevzeli po 10 tečajnikov.

Z vadbo na snegu so začeli ob 9. in tja do 13., ko so jih zlačnjeni železci nagnali v hotel. Kogar je bila volja je smučal tudi po kosilu, ko je bil od 14. do 17. v ta namen na smučišču vedno po en dežurni učitelj, da je znanja željnim lahko pomagal pri urjenju.

Na splošno so tečajniki pohvalili prizadevnost in požrtvovalnost učiteljev ki so v dneh tečaja poskušali dati čimveč znanja slehernemu izmed udeležencev tečaja.

Prosti čas so enkrat izkoristili za peš izlet na Srednji vrh, tedaj že kopen, a kopajoč se v zimskem soncu, katerega vse dni tečaja res ni primanjkovalo, za razliko od skoraj vseh dosedanjih tečajev, ko vreme tečajnikom največkrat ni bilo naklonjeno. Tudi v tem času kaj skromne snežne razmere so nudile sorazmerno ugodno smuko tako, da si je vsak udeleženec lahko pridobil kar solidno osnovno smučarsko znanje.

Seveda so ob večerih učitelji poskrbeli tudi za veselo razpoloženje med tečajniki, a najbolj seveda Roman Pikec, ki je pokazal veliko znanja na drskah in posebno najmlajšim tudi po tej plati nudil dobro šolo. Ni pa tudi sicer manjkalo prijetnih uric, ki so jih bodo udeleženci

Nekaterim je vožnja z vlečnico sprva delala preglavice.

tečaja radi še dolgo spominjali in ki so jim žal prehitro minile.

Požrtvovalnost učiteljev je obvladala celotno „trdoto lestvico“ tečajnikov, ki so si nabrali znanja, da bodo zdaj lahko samostojno „nastopili“ na smučiščih, kjer je zima slednjic na nasula še nekaj belega bogastva. Reklamo torej, da je tečaj dobro uspel, saj je ob pridobljenem znanju minil brez posledic, ob obilnih padcih zlasti na začetku, ko je zemeljska težnost imela še vse preveč vpliva na posameznike. No, mimo katastrofe ene izmed tečajnic pa le ne smemo. Pri nenačrtovanem srečanju njenega čaščenega dela osebnosti z okornim, iz snega štrlečim štorom, so krajši konec potegnile njene smučarske hlače in razumljivo tudi vse ostale, vstevši pri tem tudi meseno podlago. Zlobnež je pri tem pripomnil, da je bilo to srečanje štora s štorom! Toda, povsod pričujoči vodja tečaja, je kar „na kraju samem“ opravil operacijo „likanje“ in tečajnica je, seveda odslej veliko večje mero skrbi za svoje blagorodno ozadje, vztrajala na smučeh do konca tečaja in danes (vsaj zaradi že zaceljene rane) spet lahko normalno sedi na svojem delovnem mestu.

Kot rečeno tečaj je v vsestranskem dobro uspel in prav je, da ga je Počitniška skupnost organizirala, le to ni prav, da se je za drugega v času od 31. januarja do 7. februarja prijavilo bistveno manj tečajnikov, ki imajo priložnost, da si ob sorazmerno majhnih, vsekakor pa znosnih stroških pridobijo solidno začetno smučarsko znanje prav na ta način.

SINDIKALNO PRVENSTVO ELEKTROMECHANIKE V VELESALOMU NA SORIŠKI PLANINI

Za letošnje sindikalno prvenstvo Elektromehanike v veleslalomu – bilo je 31. januarja na Soriški planini, se je prijavilo rekordno število 305 tekmovalcev in tekmovalcev vseh tekmovalnih razredov. Seveda vsi prijavljeni, kot navadno, na tekmah le niso nastopili, kljub temu, pa nad 220 nastopajočih pričča, da je smučarski šport tu dobro zakoreninjen in zares množičen.

Sveže zapadli sneg, ki je mnogim posameznikom že na poti na Soriško planino grenil razpoloženje, je še posebne težave povzročil šoferjem avtobusov, ki pa so, sicer z zamudo, na vrh le uspeli pripeljati vso razigrano množico smučark in smučarjev.

Za ob 10. uri napovedani start so sicer iz tehtnega razloga morali prestaviti za dobro uro, potem pa je slednjic tekmovalje le steklo na solidno urejeni – 730 m dolgi progi. Prireditev je bila dobro pripravljena in je lepo uspela pa čeprav jo je vseskozi motil sneg, ki se je usipal ves dan.

S tehnične plati so vso skrb za uspešno izvedbo prvenstva prevzeli požrtvovalni smučarski delavci ŠD Železniki, ki so se tudi to pot solidno odrezali.

Razglasitev rezultatov je bila v restavraciji tovame Alples v Železnikih, kjer so številni tekmovalci prijetno zaključili letošnje sindikalno smučarsko prvenstvo, ki je bila zanje tudi zadnja preizkušnja za sodelovanje na bližnjih tekmah sindikalnega sveta občine Kranj na Ljubelju in pozneje na zimskošportnih igrah Iskre v Kranjski gori.

TEHNIČNI REZULTATI PRVENSTVA

ZENSKI C RAZRED: A. Finžgar (Mehanizmi) 56, 32; ZENSKI B RAZRED: A. Prelovšek (KOP) 48, 36, 2) D. Bohinc (Mehanizmi) 59, 59, 3.) M. Kramp (KOP), Tomazič (MSO), 6.) N. Dežman (Otoče), 7.) N. Vrabec, 8.) R. Launet (obe komerciala), odstopila 1 tekmovalka; ZENSKI A RAZRED: 1. J. Pretnar (Otoče) 48, 44, 2.) A. Rojšek (Komerčiala) 53, 10, 3.) M. Demšar (Otoče) 55, 93, 4.) M. Turnšek (Mehanizmi), 5.) M. Tomazič (MSO), 6.) N. Dežman (Otoče), 7.) N. Vrabec, 8.) R.

OBVESTILO

V mesecu februarju ali marcu bo komisija za šport in rekreacijo pri sindikalni organizaciji Elektromehanike organizirala kegljanje med moškimi ekipami TOZD, med seboj pa bodo tekmovali tudi ženske predstavnice TOZD posamezno. Vse informacije dobite pri predsednikih osnovnih organizacij sindikata, kamor do 6. februarja t.l. posredujte tudi svoje prijave za tekmovalje.

Komisija za šport in rekreacijo pri sindikatu Elektromehanike

Launet (obe komerciala, 9.) J. Sparovec (TEA), 10.) L. Gomzi (Mehanizmi), odstopile 4 tekmovalke; MOŠKI F RAZRED: 1. V. Sarabon (ATC) 46, 67, 2.) J. Pintar (ERO) 47, 37, 3.) S. Kapl (MSO) 49, 98, 4.) F. Bajželj (ATC), 6.) E. Bobnar (TEN), 7.) J. Rupar (Orodjarna), 8.)

A. Smole, 9.) M. Dermonta (oba ATC), odstopili 4 tekmovalci; MOŠKI E RAZRED: 1. J. Juvančič (Elektrooptika) 43,93,2.) R. Benedik 44, 03, 3.) B. Tomazič (oba KOP) 45, 08, 4.) R. Faganel (Otoče), 5.) A. Rozman (ATC), 6.) D. Hafner (Mehanizmi), 7.) M. Koblar (Orodjarna), 8.) C. Omahen (TEA), 9.) O. Govekar (Orodjarna), 10.) M. Smuc (TEA), 11.) J. Šparovec (Orodjarna), 12.) M. Čebulj (TEL), 13.) S. Vidic (MN), 14.) M. Urh (Stevci), 15.) F. Košnik (Orodjarna), 16.) S. Golob (KOP), 17.) F. Bregar (Orodjarna), 18.) J. Drašler (KOP), odstopilo 6 tekmovalcev; MOŠKI D RAZRED: 1. T. Jamnik (Stikala) 39, 98, 2.) V. Stritih (Stevci) 43,00, 3.) M. Čelik (KOP) 44, 89, 4.) M. Bernard (Otoče), 5.) M. Kramp (Vzdrževanje), 6.) B. Jaklič (Stikala), 7.) M. Hrovat (ATC), 8.) P. Oman (Orodjarna), 9.) R. Kriznar (ERO), 10.) M. Pavlin (TEA), 11.) J. Škorjanc (MSO), 12.) F. Lavrič (Otoče), 13.) J. Steblaj (Elektrooptika), 14.) S. Sekne (Orodjarna), 15.) J. Arh (ATC), 16.) J. Brezovnik (MSO), 17.) J. Frantar (Orodjarna), odstopilo je 7 tekmovalcev; MOŠKI C RAZRED:

1. B. Dolenc (Komerčiala) 57, 40, 2. J. Žakelj (Elektrooptika) 59, 82, 3. L. Dagarin (SPD) 1:01, 75, 4. F. Peternej (KOP), 5. J. Kežar (SPD), 6. R. Sušnik (ATC), 7. J. Ankele (Orodjarna), 8. A. Nunar (ATC), 9. S. Bregar (Orodjarna), 10. A. Ivanuša (Komerčiala), 11. J. Gabron (KOP), 12. J. Meglič (ERO), 13. A. Tomac (ATC), 14. J. Udir (TEL), 15. S. Krč (TEA), 16. J. Zupan (KOP), 17. R. Jan (MSO), odstopilo je 6 tekmovalcev; MOŠKI B RAZRED: 1. S. Logonder (KOP) 52, 93, 2. M. Nadišar (ATC) 53, 64, 3. S. Udovč (ERO), 55, 32, 4. E. Ribič (MSO), 5. J. Arh (Otoče), 6. J. Gosar (TEA), 7. M. Drinovec (ATC), 8. B. Hladnik (KOP), 9. L. Arizanovič (Vzdrževanje), 10. Z. Pogačnik, (Otoče), 11. J. Berce (Mehanizmi), 12. L. Lah (Elektrooptika), 13. F. Zor (KOP), 14. B. Lebar (TEA), 15. M. Fister (MN), 16. B. Omahen (Orodjarna), 17. M. Carman (KOP), 18. Z. Rutar (Vzdrževanje), 19. B. Jarc (KOP), 20. S. Klemenčič (Orodjarna), 21. R. Filipovič (ATC), 22. S. Vidic (Stevci), 23. L. Meglič (Vzdrževanje), 24. M. Kramar (Stikala), 25. I. Žogor 26. B. Pičulin (oba KOP), 27. B. Bertonec (Mehanizmi), 28. J. Umbrecht (Stevci) 29. B. Suhadolnik (Komerčiala), 30. M. Marušič (Vzdrževanje), 31. B. Smuc (KOP), 32. M. Presinger (ERO), 33. A. Mravincec (TEA), 34. F. Robežnik (Orodjarna), 35. V. Pretnar (ERO), 36. S. Martinek (SPD), 37. M. Roblek (ATC), 38. V. Srebotnjak (TEA), 39. R. Rozman (Mehanizmi), 40. Z. Jež (SPD), odstopilo je 12 tekmovalcev; MOŠKI A RAZRED: 1. J. Kalan (Vzdrževanje) 50, 78, 2. I. Parte (ATC) 53, 95, 3. J. Gašperlin (Otoče) 54, 90, 4. I. Zaplotnik (TEA), 5. D. Terlikar (Mehanizmi), 6. J. Jurjevčič (Vzdrževanje) 7. V. Šarabon (ATC), 8. L. Bešter (Mehanizmi), 9. B. Kostanjšek (Otoče), 10. J. Ločniškar (KOP); 11. F. Redek (TEN), 12. D. Česen (MN), 13. M. Debeljak (ERO), 14. B. Bajželj (Orodjarna), 15. J. Perko (TEA), 16. J. Šlibar (Mehanizmi), 17. D. Jug (TEA), 18. D. Sever (ERO), 19. Z. Bajželj (MN), 20. J. Dobravec (KOP), 21. T. Hrovatič (Elektrooptika), 22. A. Liseč (ERO), 23. F. Faganel (Otoče), 24. J. Bevc (SPD), 25. D. Puš (MSO), 26. A. Baloh (Otoče), 27. A. Kovač (komerčiala), 28. J. Faganel (Otoče), 29. B. Nadišar (Stevci), 30. S. Vidic (Mehanizmi), 31. M. Okorn (Vzdrževanje), 32. F. Žizmund (Stevci), 33. M. Rihtarič (KOP), 34. J. Česen (Vzdrževanje), 35. S. Bešter (Mehanizmi), 36. J. Ančimer, 37. D. Falle (oba SPD), 38. V. Vovk (Stikala), 39. M. Zakrajšek (MSO), 40. F. Mežnar (Vzdrževanje), odstopilo je 14 tekmovalcev.

Hitropotezni turnir

Šahovska sekcija Elektromehanike je priredila dne 22/1. 1976 redni mesečni hitropotezni turnir, ki se ga je udeležilo 16 igralcev.

Vrstni red:

1. Brce Martin	13 1/2
2. Deželak Lojze	11
3. Jeraj Zlatko	11
4. Oblesčak Albin	10
5. Planinc Marjan	9
6. Bulič Milan	9
7. Drešar Stane	8
8. Kmetič Karel	8
9. Brce Brane	7 1/2
10. Žiberna Brane	7 1/2
11. Rihard Piskar	6
12. Vehovec Lojze	5 1/2
13. Brce Martin st.	5 1/2
14. Jeraj Marjan	4
15. Rebolj Ivan	2 1/2
16. Orel Igor	2

Uvrstitev posameznikov na rednih mesečnih hitropoteznih turnirjih se bo štela za sestavo prve ekipe in za generalni vrstni red ob koncu leta. Želimo da bi se naših tekmovalcev udeležilo tudi šahiste, ki bi igrale v posebni skupini z igralnim časom 10 min. Vse informacije lahko dobite pri Marjanu Brcetu, tel. 064-22-221 int. 2-154.

Šahovski pozdrav!

Vodstvo sekcije

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Bogo Mohor, v. d. odgovornega urednika Janez Šilc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov: Ljubljana, Prešernova 27, telefon 24-905, int. 48 – Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije SRS je glasilo oproščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.